

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Citiți în acest număr:

Timp de patru zile toți locuitorii globului au trăit o epopee care i-a făcut să se simtă mândri că sînt Oameni

In pag. 2-3

LUMEA APLAUDĂ

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Știrea despre zborul cosmic al lui Andrian Nikolaev și Pavel Popovici a fost primită de opinia publică sovietică cu un entuziasm indescrisibil. **In fotografia noastră:** O scenă din Piața Roșie, în ziua de 11 august a. c.

Pe plaja de la Mamaia

Interviu însoțit

de IULIA SCUTARU
(pag. 6—7)

Gîndesc mașinile cibernetice?

de ing. ILIE PAPADACHE
(pag. 9)

ANUL XVIII

33

(909)

17 august 1962

12 PAGINI, 1 LEU

LUMEA

Timp de patru zile întreaga lume a ascultat glasul Moscovei, a ascultat, înfrigurată și emoționată, știrile care se succedau despre zborul simultan al celor doi cosmonauți: Andrian Nikolaev și Pavel Popovici. Mai mult ca niciodată populația celor cinci continente s-a familiarizat cu sunetul limbii ruse. După cum anunță corespondenții marilor agenții de presă, „întreaga Americă a învățat o unică și elocventă lecție de limba rusă”. Căci nimeni n-a putut deschide zilele acestea aparatul de radio sau televizorul fără a asculta glasul sau a vedea chipul celor doi cosmonauți. Timp de patru zile eterul a vorbit rusește. A fost glasul unor oameni sovietici, a fost glasul lui Nikita Sergheevici Hrușciov, care schimba mesaje de salut cu gemenii cosmici, a fost glasul jubiland de o nestăpinită și justificată bucurie al moscoviților, kievlenilor, siberienilor care sărbătoreau evenimentul. A fost, în sfârșit, glasul crainicului Levitan care a vestit lumii toate fazele unei epoei, care i-a făcut pe toți locuitorii globului să se simtă mindri de a fi Oameni. Iar întreaga lume a ascultat și a aplaudat.

Reportaj din orașul cosmonauților

Nu se poate să nu încerci un simțămînt de mare bucurie fiind acolo unde locuiesc cosmonauții sovietici, căpitanii de nave cosmice; pădurea de pini frează în imbiator, aerul e proaspăt, oamenii sînt cu totul deosebiți.

...Piața Roșie îl întâmpina pe Gherman Titov. Coloane de moscoviți radioși treceau prin fața mausoleului lui Lenin, salutîndu-l pe cosmonautul nr. 2 care se afla în tribuna centrală alături de conducătorii P.C.U.S. și ai guvernului sovietic.

Ca o insulă în torentul de civili defila și un grup de militari care îl salutau cu un neșpus entuziasm pe Titov. Erau prietenii lui — cosmonauții. Într-o clipă se către tovarășul care pășea alături, unul dintre ei îi dădu în glumă comanda:

— Fii gata, cosmonaut nr. 3. Imbușorată și zimbitor, cel căruia îi erau adresate aceste cuvinte nu-și lua, însă, privirile de la Titov, a căruia dublură era și de care îl lega nu numai o trainică prietenie, ci și o dragoste frățească.

Vorbind despre Andrian Nikolaev, Gherman Titov spune că e „uimitor de calm, liniștit, modest și seamănă puțin cu aviatorul Alexei Maresiev. Poți să stai multă vreme lângă el fără să scoată un cuvînt dacă nu e neapărat necesar pentru treaba pe care o face. Toți cosmonauții îl iubesc pe omul acesta blînd, inteligent și energic, în stare să ia repede hotărîri. Cu un om ca el poți să lucrezi o sută de ani. Dacă a fîgăduit ceva, își respectă cuvîntul în orice condiții”.

Împreună cu Iuri Gagarin și Gherman Titov, Andrian Nikolaev s-a pregătit intens. Titov consideră că el personifică „întruparea stăpînirii de sine atît de necesară unui comandant de navă cosmică”. Căci în cursul unui zbor cosmic se pot ivi tot felul de situații și trebuie să știi să-ți stăpînești nervii.

Cînd l-am rugat pe Evgheni Petrov, conducătorul grupului de cosmonauți, să facă o caracterizare a lui Andrian Nikolaev, mi-a spus:

— E un tînăr fermecător care iubește oamenii. În fiecare om vede, în primul rînd, ce are mai bun. Toată lumea îl iubește și,

la rîndul lui, răspunde tuturor cu dragoste și simțămînt. E un om integru. Cînd îl întreb ceva, mai întîi cîntărește bine situația, apoi răspunde ori trece la fapte. Asemenea oameni greșesc rar.

Mi s-a spus că Andrian Nikolaev executa cu pasiune fiecare punct al programului de antrenament. Iată, de pildă, un exemplu din timpul exercițiilor de antrenament în costume de scafandru. Piloții făceau aceste exerciții nu numai pe uscat, ci și în apă, și încă într-o apă rece ca gheața. Evident, nu-i nici o plăcere să te cufunzi în apă într-un astfel de „costum de baie”. Dar cosmonautul 3 comunica tuturor entuziasmul lui.

Tot Gherman Titov povestește un episod care subliniază cunoștințele serioase, temeinice ale prietenului lui. Într-un rînd, cosmonauții stăteau de vorbă cu un savant de seamă care îi puneau lui Nikolaev tot felul de întrebări complicate. Pilotul a răspuns savantului că lui nu i se va întîmpla nimic din ceea ce îl îngrijora pe omul de știință. După care a trecut la sprijinirea afirmației lui prin dovezi categorice cu o incontestabilă bază științifică.

Grupul de cosmonauți își aduce bine aminte de prima ședință de partid. Se adunaseră comunisti-aviatori care pînă nu de mult fuseseră comsomoliști. Întrînd în rîndurile P.C.U.S. fiecare din ei participase activ la viața organizației de partid din unitatea sa.

Acum aveau, însă, de rezolvat sarcini noi. Nici o organizație de partid nu se mai ocupase pînă la ei de problema pregătirii zborului omului în Cosmos, de viața și învățătura unor oameni care trebuie să ia cu asalt Universul.

— Au luat cuvîntul aviatorii — povestește Evgheni Petrov — membri cu drepturi egale ai colectivului de partid. Și cu toții au exprimat nu numai idei generale despre importanța misiunii lor viitoare, ci au purtat o discuție interesantă, concretă despre îmbunătățirea bazei de instruire, despre primele lecții, despre disciplină, antrenament, despre viața de fiecare zi, despre selecționarea literaturii și însușirea metodei de mînuire a noilor aparate.

Ședința era condusă de un aviator cu trese de locotenent-colonel. Căci Pavel Romanovici Popovici își câștigase repede autoritate printre tovarășii săi. Iar cosmonauții l-au ales în unanimitate secretar al organizației de partid. — Aviatorii sînt oameni care știu să se orienteze rapid, așa că i-au apreciat imediat calitățile, îmi spune zîmbind Evgheni Petrov.

Curînd colectivul și-a cimentat bine rîndurile. Popovici, care era aproape cel mai vîrstnic dintre cosmonauți și avea în urmă-i o cale grea, se dovedea un animator al tuturor acțiunilor. Exemplul personal, ajutorul reciproc, buna dispoziție, prietenia, grija pentru tovarăși manifestate deopotrivă de comunisti și de organizatorul de partid au devenit o lege pentru toți membrii grupului.

Cosmonauții alcătuiesc o familie unită. Își petrec de multe ori împreună timpul liber iar cînd e ziua de naștere a vreunui dintre ei sau cînd i se naște un copil ori se întîmplă vreun alt eveniment în familie se adună neapărat cu toții spre a-l sărbători. Dacă careva se îmbolnăvește, e îngrijit cu duioșie, încurajat, i se aduc cadouri, fie chiar neînsemnate dar scumpe inimii fiecăruia.

Organizatorul de partid Popovici a făcut mult pentru ca în grup să domnească o atmosferă care este de mare ajutor pentru dezvoltarea unor însușiri fără care nu poate fi conceput un cosmonaut sovietic — tovarăș de luptă al savanților care cercetează Cosmosul. Cînd stai de vorbă cu cei care-l cunosc pe acest om de statură mijlocie, bine făcut, cu o față deschisă, plină de bunătate și cu zîmbetul pe buze auzi invariabil: „Foarte muncitor”, „plin de simpatie”, „vesel”, „sociabil”.

Pregătirea căpitanilor de nave cosmice este extrem de complicată, cere o uriașă încordare a forțelor fizice și morale. Dar în orice condiții, oricît de grele ar fi, Pavel Popovici e mereu credincios firii lui vesele, mîlțîsindu-i cu vioiciunea și energia lui pe toți ceilalți.

Boris Lukianov
Correspondent special
al agenției TASS

COMENTARIU COMENTARIU COMENTARIU

„PARIS JOUR”

Preludiul cuceririi Lunii

Este prima întîlnire a doi oameni în Cosmos și amîndoi acești oameni sînt ruși, lansați unul după altul la interval de 24 de ore. Această întîlnire în Cosmos nu este cumva preludiul cuceririi Lunii, pe care să fie înălțat drapelul sovietic?

Comentariile presei americane

Știrea despre zborul triumfal al celor doi cosmonauți sovietici a avut efectul unei bombe care a zguduit cosmodromul

american de la Cape Canaveral, a scris un corespondent al agenției „Associated Press”. La Cape Canaveral se desfășoară lucrări în vederea lansării unui nou pilot american în Cosmos. Dar Statele Unite s-au pomînit din nou cu mult în urmă, a arătat corespondentul în continuare.

După cum arată presa americană, noile realizări ale Uniunii Sovietice pe tărîmul cercetării Cosmosului, „au dovedit o dată mai mult forța superioară a rachetelor sovietice”. După cum a subliniat un corespondent al agenției „Associated Press”, persoanele oficiale de la Cape Canaveral au fost „uimite de capacitatea rușilor de a efectua două lansări în Cosmos în rînd timp de 24 de ore”.

James Chamberlain, conducătorul unui proiect cosmic american, a declarat că abia „prin 1964 vor putea Statele Unite să efectueze la rîndul lor un zbor în grup pe orbită”.

Un corespondent al agenției U.P.I., făcînd o paralelă între realizările S.U.A. și ale Uniunii Sovietice în domeniul cuceririi Cosmosului, a ajuns la concluzia că Statele Unite au rămas în urma Uniunii

Sovietice cu cel puțin un an și jumătate. El a subliniat de asemenea că Statele Unite nu vor putea efectua un zbor cu o durată atît de lungă pînă în 1964. Experții americani în domeniul Cosmosului socotesc că principala frînă în programul american o constituie „puterea relativ redusă a rachetelor lor în comparație cu giganții sovietici”, a scris jurnalistul american.

BERNARD LOVELL

Directorul Observatorului
de la Jodrell Bank

O realizare fantastică

Realizarea sovieticilor este absolut fantastică. Ea confirmă ceea ce se bănuia de mai mult timp și anume: extraordinara lor organizare în ce privește spațiul cos-

mic. Experiențele efectuate de americani la Cape Canaveral au arătat ce greutate considerabile trebuie invinse spre a lansa rachete la intervale apropiate. Această ultimă experiență ne dă măsura amploarei resurselor sovietice.

NAZIM HIKMET

Oameni de aur

Ce nemăsurată bucurie, ce uimire și admirație îmi trezește de fiecare dată vestea unui nou zbor în Cosmos!

Cel dintîi s-a încumetat Gagarin, după el s-a avîntat Titov iar acum au fișit spre spațiile stelare doi dintr-o dată: Nikolaev și Popovici. Nu-i cunosc, dar sînt absolut sigur că amîndoi fac parte din categoria oamenilor de aur ai veacului nostru.

Primul, al doilea, al treilea, al patrulea... Probabil că foarte curînd cosmonauții vor porni, în doi, în trei sau în co-

Cosmonauții Andrian Nikolaev și Gherman Titov

Un imens serviciu făcut omenirii

Uniunea Sovietică a adus zilele acestea lumii o veste înfr-adevăr impresionantă: lansarea, într-un rîstimp mai scurt de 24 ore, a două uriașe nave cosmice Vostok 3 și Vostok 4.

Privind lungul șir de strălucite succese sovietice în cucerirea spațiului cosmic, obținute întotdeauna cu deplină siguranță, fără reclamă, fără fîgăduieli ce n-ar fi putut fi împlinite, nu ne putem opri de a face o comparație cu realizările mult mai modeste obținute în S.U.A., după numeroase încercări și experiențe nereușite. Și cugetul nostru nu se poate opri de a găsi explicația. Pe de o parte avantajele orînduirii socialiste, orînduire în care nu se pierde nici o energie, nici o pricere și energie omenească așa încît totul e realizat la maximum și în chipul cel mai rațional posibil.

De cealaltă parte, totală lipsă de coordonare, consecință a sistemului capitalist care, lăsînd frîu liber inițiativei individuale și concurenței celei mai neleale, nu poate folosi capacități tehnice importante. Și, totodată, pe de o parte urmărirea problemelor științifice în folosul păcii binefăcătoare și propășirii omenirii întregi, iar de alta preocuparea de a crea arme cît mai ucigătoare pentru subjugarea lumii întregi.

Fericiți de a fi observat cele două nave cosmice în seara zilei de 13 august 1962, astronomii Observatorului din București, admirînd profund realizările savanților și tehnicienilor sovietici, își poartă gîndul cu cea mai adîncă simpatie către cei doi cosmonauți sovietici care prin pricerea, curajul și stăpînirea lor de sine au adus științei și omenirii întregi servicii imense.

APLAUDĂ!

Cum s-au hrănit piloții navelor cosmice

Intr-o convorbire cu un redactor al agenției TASS, Gheorghi Arutiunov, candidat în știință medicale, a relatat că hrana noilor cosmonauți a fost mult mai variată decât cea consumată de Iuri Gagarin și Gherman Titov. Paralel cu produse în tuburi, sub formă de pastă, de data asta li s-au dat și produse alimentare, prelucrate în mod special.

— După ce s-au aflat amănunte despre hrana cosmonauților, a declarat în continuare dr. Arutiunov, am fost de multe ori întrebat de ce am inclus de data asta în hrana cosmonauților alimente obișnuite, terestre. Răspunsul este foarte simplu. Înainte de zborurile lui Gagarin și Titov, oamenii de știință nu știau cum se vor desfășura masticarea și deglutiția și nici cum va circula hrana în tubul digestiv în condiții cosmice și în special în starea de imponderabilitate.

Zborurile primilor cosmonauți sovietici au arătat că omul poate mânca normal și în starea de imponderabilitate. Poate mesteca și înghiți. Această împrejurare i-a determinat pe oamenii de știință care au asigurat pregătirea noilor zboruri să includă în rațiile alimentare produse naturale. Mai mult, s-a ținut seama chiar și de gusturile individuale ale cosmonauților. În meniul lor au apărut chifteluțe de carne, friptură de vacă, file de pasăre, prăjituri și tot felul de sandvișuri. La mesele de dimineață, de prânz și de seară cosmonauții au consumat fructe și pateuri.

Sortimentul de băuturi folosit de cosmonauți a fost și el destul de variat: apă, cafea, sucuri de fructe.

Dr. Arutiunov a arătat că oamenii de știință au făcut tot ce le-a stat în putință spre a ușura hrănirea cosmonauților.

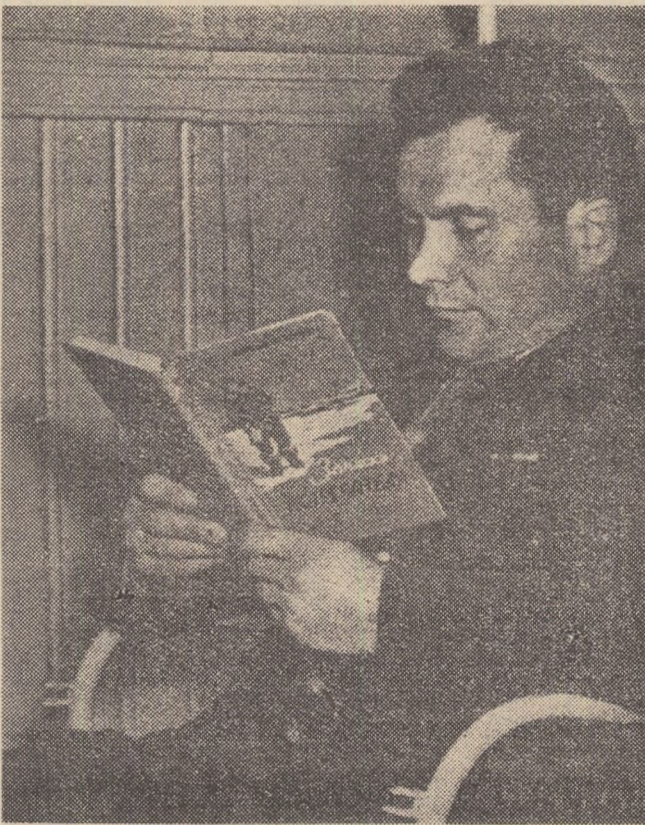
Se poate afirma cu certitudine, a arătat dr. Arutiunov, că hrana cosmonauților este rezultatul unor atente cercetări științifice. S-a stabilit că în condițiile complicate de zbor cosmic, pentru stabilirea necesităților de substanțe nutritive ale organismului trebuie luate în considerare nu atât munca fizică, cât solicitările neuropsihice ale cosmonautului determinate de condițiile noi, neobișnuite, existente la marile înălțimi unde se desfășoară zborul orbital.

În elaborarea normelor de hrănire cosmică, oamenii de știință sovietici au pornit de la experiența acumulată de medicina aviatică, de la experiența zborurilor primilor cosmonauți și de la datele științifice dobândite în cursul antrenamentelor terestre ale cosmonauților. Cercetările făcute dovedesc că funcțiunile fiziologice ale organismului, mai ales cele legate de reacțiile de adaptare, cer o anumită componență calitativă a hranei, care să asigure un metabolism normal. Astfel, în condiții de încordare fiziologică este de presupus nu atât o cheltuielă de energie sporită, cât o tulburare a proceselor de asimilare a substanțelor în organism. În aceste condiții, cea mai rațională cale de asigurare

a unei nutriții suficiente este, după părerea oamenilor de știință, folosirea aminoacizilor care asigură organismului substanțele plastice, precum și a unor complexe de vitamine care, după cum arată cercetările, contribuie la normalizarea unor aspecte ale metabolismului.

Zborul cosmonauților Andrian Nikolaev și Pavel Popovici va furniza medicinii cosmice noi date despre starea organismului și condițiile hrănirii lui în starea de imponderabilitate.

Trebuie să subliniem că produsele alimentare utilizate în hrana terestră pot asigura numai zboruri de durată relativ scurtă. Problema hrănirii cosmonauților implică o rezolvare cu totul nouă, potrivită cu zborurile de lungă durată. Viitoare rații alimentare ale cosmonauților vor fi legate probabil de crearea unui așa-numit circuit de substanțe, adică a unui microcosmos în interiorul navei cosmice.

Cosmonautul Pavel Popovici

UN NOU SALT SPRE LUNĂ

Lansările navelor cosmice Vostok 3 și 4 de la 11—12 august a. c. reprezintă cea mai decisivă realizare în pregătirea zborului către Lună și către planetele apropiate, menită să facă posibilă debarcarea pe Lună, în viitorii câțiva ani. Zborurile precedente ale lui Iuri Gagarin și Gherman Titov arătasera că omul poate suporta condițiile din timpul lansării, acelea din timpul aterizării navelor cosmice, cînd asupra sa se exercită suprasarcini extraordinare; de asemeni omul poate suporta starea de imponderabilitate din timpul zborului, poate să lucreze, să se hrănească și să se odihnească în această situație pe perioade de timp care au mers pînă la 25 de ore în cazul lui Gherman Titov.

Nu se știa însă dacă omul poate rezista cu bine în această stare, dacă poate conduce nava cosmică și lucra pe perioade mai lungi, comparabile cu acelea necesare pentru o călătorie spre Lună care, în cele mai favorabile condiții, trebuie să dureze trei zile. În plus, nu se știa sigur dacă unele tulburări ivite în funcționarea aparatului de orientare vestibular din urechi, erau un fenomen general uman sau rezultatul unei sensibilități particulare a unui anume cosmonaut.

Mai erau și alte probleme de medicină cosmică și chiar de psihologie care rămăneau încă nerezolvate, toate în legătură cu condițiile de pe nava cosmică în timpul unui zbor de lungă durată.

Din transmisia telemetrată a datelor fiziologice, din transmisiile repetate de televiziune de pe navele cosmice și din înseși datele preluate de cosmonauți asupra lor înșiși, rezultă că după acest zbor îndelungat Andrian Nikolaev și Pavel Popovici se află în cele mai bune condiții fizice. De asemena, pentru prima oară cosmonauții s-au hrănit cu hrană obișnuită, au putut să se deplaseze detașându-se din fotoliul în care erau legați, au făcut exerciții fizice etc. Ei și-au putut îndeplini cu succes programul și au putut să lucreze timp îndelungat în condițiile imponderabilității, nu au prezentat tulburări ale sistemului de orientare vestibular, nu au avut amețeli, grețuri etc. Pentru prima oară se fac comparații între comportarea a două organisme umane diferite în exact aceleași condiții de zbor cosmic, spre a se decide ce este datorit acestor condiții și ce este datorit unor sensibilități particulare.

Dar nu numai realizările privind medicina și fiziologia cosmică obținute în urma acestor zboruri apropiate data primei călătorii spre Lună, ci și realizările tehnice rezultate din această dublă lansare. Punerea într-o orbită extrem de apropiată de aceea a unei prime nave cosmice, aflate în zbor, a unei a doua nave cosmice, care să treacă în imediata ei apropiere și cu care să stabilească contacte directe prin radio, sînt realizări epocale menite să apropie considerabil data călătoriilor spre Lună, Marte, Venus etc., prin așa numita metodă a „întîlnirilor cosmice”.

Prin această metodă, folosind chiar rachetele actuale, — neașteptînd rachete mai puternice — se vor aduce în apropiere deasupra Pămîntului și apoi se vor asambla acolo diferitele părți ale unor nave cosmice masive destinate acestor călătorii, nave de zeci de tone, pentru mai mulți cosmonauți, cu aparatură complexă, cu rezerve de hrană, combustibil și rachete de frînare pe Lună și de asigurare a drumului de întoarcere înapoi. Astfel, urmînd ideea genialului Konstantin Eduardovici Tîolkovski se vor putea asambla stații interplanetare de releu și de lansare menite să asigure călătoriile cosmice îndepărtate. Se vor putea crea astfel observatoare astronomice extra terestre, mari stații de releu de televiziune etc.

Preciziunea și siguranța fenomenală de care au dat dovadă tehnicile sovietice în lansarea lui Vostok 4 sînt o dovadă a nivelului excepțional atins de tehnica rachetelor și lansărilor în U.R.S.S. Să ne gîndim numai la clipele și zilele chinuitoare ale cosmonauților americani în așteptarea lansărilor! Lansarea lui Vostok 4 s-a făcut exact la momentul necesar și în condiții optime, astfel încît cele două nave cosmice aveau orbite aproape identice: perigeul la 173 și 176 km, apogee la 221 și 229 km, perioade de 88,13 și 88,26 minute, înclinare 64 grade 50 minute, față de 64° și 57'. În momentul cel mai favorabil navele cosmice au trecut la numai cîteva zeci de km una de alta, iar cosmonauții și-au văzut reciproc navele, au stabilit contactul radio direct între ei, n-au mai fost singuri în Cosmos!

Prima etapă în realizarea „întîlnirii în Cosmos” a fost astfel efectuată. Pe navele viitoare vom asista la un schimb de cosmonauți între nave, la asamblarea în Cosmos de stații interplanetare!

Mica diferență, de 8 secunde existentă în perioadele celor două nave cosmice, a făcut ca cele două nave, după cea mai mare apropiere a lor să se depărteze ulterior. Astfel, cînd ele au trecut deasupra țării noastre, în seara de 13 august, Vostok 3 a fost urmat de Vostok 4 la 3 minute interval, ceea ce în spațiul insemnat o distanță de peste 1300 de km.

Spectacolul trecerii celor două nave cosmice, ca doi luceferi strălucitori, pe care l-am urmărit la Stația de observare a sateliților de la Observatorul din București al Academiei R.P.R. în seara de 13 august a. c. a fost unul din cele mai impresionante din cariera mea de astronom: minunăția realizărilor neegalate ale tehnicii sovietice era scrisă direct pe bolta cerească.

Prof. univ. Călin Popovici
Șeful secției astrofizică-sateliți a Observatorului astronomic București al Academiei R.P.R.

COMENTARIU COMENTARIU COMENTARIU

lective întregi, și spre alte planete. Îmi pare rău că eu nu voi putea niciodată face o astfel de călătorie. Mă gîndesc la Andrian Nikolaev și Pavel Popovici. Și mă simt emoționat, și mă mindresc cu ei. Vă felicit, frații mei!

SEMION BUDIONNII
Mareșal al Uniunii Sovietice

Izbîndă uriașă

Zborurile maiorului Nikolaev și locotenent-colonelului Popovici pe navele cosmice „Vostok-3” și „Vostok-4” înseamnă o nouă izbîndă uriașă. Ea a fost pregătită de cei 45 de ani de putere sovietică, de 45 de ani de încordată muncă colectivă a întregului popor sovietic. La această victorie și-au adus o parte egală de contribuție atât cei care lu-

crează azi pe întinsele ogoare colhoznice, în fabrici și uzine, cit și cei care, în luptă revoluționară, au făurit și apărat Statul sovietic.

„NEUE RHEIN ZEITUNG”

Un act care cere admirație și respect

Ultrasenzaționalul zbor simultan în jurul globului al celor două nave cosmice sovietice cu oameni la bord are o semnificație mai mare decît aceea a unui simplu act de eroism tehnico-științific. El merită admirație și respect. Toți locuitorii globului se pot felicita reciproc. Eugen Senger, specialist vest-german în construcția de rachete a declarat: „De pe urma noii realizări sovietice s-au obținut

de pe acum trei rezultate importante. Primul este dovada practică a posibilității așa-numitelor „întîlniri”.

Al doilea este dovada că omul poate face zboruri de mai multe zile în condiții de imponderabilitate.

În sfîrșit, al treilea rezultat este marele grad de securitate al navelor cosmice și scăderea riscurilor”.

VENIAMIN KAVERIN
Privire în viitor

Știu că oamenii care au pregătit și au înfăptuit această măreață realizare științifică sînt oameni simpli dar în același timp și foarte deosebiți. Ei au luat-o înainte timpului, au aruncat o privire în viitor, au săvîrșit un miracol. „Obișnuitul” acestul miracol este un fapt uimitor, un profund izvor de speranțe, care constituie pentru noi, scriitorii, o întreagă lume. Datoria scriitorului

este de a arunca o punte de la aceste fapte neobișnuite spre viața cotidiană a omului sovietic.

ARAGO DE SELVAGO
Funcționar de bancă din Rio de Janeiro

S.U.A. în urmă cu milioane de kilometri

E un eveniment remarcabil, dar pentru mine nu-i nici o surpriză. Mă așteptam de mult ca oamenii sovietici să fie aceia care să înfăptuiască următorul pas în Cosmos. Acum după ce cosmonauții sovietici s-au întors pe Pămînt se poate calcula cu cîte milioane de kilometri au răsărit Stările Unite în urmă Uniunii Sovietice în explorarea Cosmosului.

Complotul împotriva lui HITLER

de General maior M. MILȘTEIN

(Urmare din numărul trecut)

„Sufrageria lui Hitler, — scrie Heusinger — era o încăpere nu prea mare, mobilată cu o măsuță rotundă. Gîrbovit și obosit, Hitler a intrat în cameră, mi-a întins mîna și m-a privit lung.

— Am citit nota dv. Vă mulțumesc pentru ea“.

Așa au luat sfîrșit „chinurile și suferințele” îndurate de Heusinger la Gestapo. Minune, nu alta!

De fapt, cum s-a petrecut, însă, această minune? Să fi izbutit oare vicleanul general să-i păcălească cu adevărat pe „naivii” Hitler și Himmler și să-i joace pe degete? Poate că de asta n-a mai plecat de la cartierul general hitlerist ci, imediat după întrevăderea cu Fîhrerul, a și trecut la îndeplinirea misiunii lui de șef al secției operative a comandamentului suprem al forțelor armate?

Este, însă, de ajuns să amintim că în cursul procesului complotiștilor Hitler viziona zilnic filmul sonor al procesului iar inculpații l-au menționat pe Heusinger printre cei care au fost la curent cu pregătirea atentatului.

Un răspuns la această enigmă ne dă într-o oarecare măsură interviul acordat de colonelul Witzleben, o rudă a mareșalului Witzleben, unui corespondent al ziarului „Berliner Zeitung”. După cum arată colonelul, mareșalul Witzleben i-a spus în vara anului 1942 că Heusinger este cea mai indicată persoană spre a săvîrși atentatul asupra lui Hitler deoarece, dintre toți participanții la complot, e singurul care are acces permanent pe lîngă Fîhrer. Dar, a continuat mareșalul, Heusinger, ca și Mannstein și Kluge, caută să se sustragă de la o participare directă la complot, de la acțiuni concrete. Unul din cei mai activi complotiști, generalul Olbricht, îi declarase lui Witzleben că Heusinger face un joc dublu și l-a rugat să-l excludă din rîndul membrilor organizației, ceea ce s-a și întîmplat în 1944. Staufenberg, care era și el convins de duplicitatea lui Heusinger, a dat indicații ca acesta să nu mai fie informat de intențiile complotiștilor și în special să nu afle cumva data fixată pentru săvîrșirea atentatului asupra lui Hitler.

Așa ne explicăm cum de s-a putut întîmpla ca un „complotist” ca Heusinger să fi fost o victimă a exploziei de la Rastenburg odată cu Fîhrerul.

O comisie specială instituită în R. D. Germană în 1959 a smuls definitiv masca de antifascist a lui Heusinger. Membrii comisiei, experți militari de mare prestigiu și imparțiali au cercetat afacerea Heusinger și în special conduita lui la Gestapo și cauzele punerii lui în libertate. Și iată concluziile lor: „Investigațiile noastre au dovedit fără nici o putință de îndoială că Heusinger a știut de complot și de pregătirea atentatului asupra lui Hitler. Evenimentele de la 20 iulie și din zilele care au urmat dovedesc că șefii hitleriști s-au răzbunat crunt pe toți cei care au știut de complot și au căzut în mîinile lor. Heusinger a rămas totuși în viață. Camarazii lui au fost executați. Unii au preferat să se sinucidă. În timp ce ei erau torturați și asasinați, într-o tihnă izolată Heusinger își întocmea „raportul”.

De ce s-au răfuit căpeteniile hitleriste cu toți participanții la complot și cu el nu? De ce n-a fost dat în judecată și de ce a fost ascuns de poliția secretă pînă cînd toți foștii lui camarazi au fost executați? Cum se face că Hitler i-a acordat o întrevădere personală? Și de ce i-a mulțumit pentru raportul întocmit?

La aceste întrebări există un singur răspuns: Heusinger i-a trădat pe bărbații curajoși care au pus la cale și au participat la acțiunea de la 20 iulie.

Actele în legătură cu afacerea de la 20 iulie descoperite în arhivele Gestapo-ului, indică ca motiv al arestării lui Heusinger faptul că acesta a fost „suspectat pentru omisiune de denunț”. Această bănuială era, însă, complet neîntemeiată... Dimpotrivă, există indicii că Heusinger a ținut la curent Gestapo-ul asupra legăturilor lui cu complotiștii și a jucat un rol de provocator.

Nu întîmplător i-a spus Hitler lui Heusinger: „Am să curăț cu o mătură de fier toată banda asta. Nici dv. nu doriți altceva”. Și cu adevărat, cei doi adolfi se înțelegeau bine între ei.

Carierea generalului Hans Speidel este la fel de elocventă ca aceea a colegului lui din Wehrmacht și N.A.T.O.

Chiar după mărturia lui Speidel, el a ajuns la concluzia că înfrîngerea lui Hitler e inevitabilă abia la începutul anului 1944. O dată ajuns la această concluzie și-a luat toate măsurile care i s-au părut necesare. A depus astfel mari eforturi pentru a fi mutat de pe frontul de răsărit pe cel apusean, unde a fost numit șef de stat major al grupului de armate „B”. Căci Speidel voia să dezerteze la momentul potrivit și să treacă la englezi sau americani. Dar mai există și un alt aspect. Grupul de armate „B” era comandat de mareșalul Rommel. Gestapo-ul știa că Rommel e un membru activ al centrului parizian al complotului din care, așa cum am mai spus, făceau parte

mulți ofițeri superiori din armatele de ocupație din Franța. Există motive întemeiate să se creadă că Speidel a fost numit pe lîngă Rommel nu mulțumită vreunui joc al hazardului ci chiar de Gestapo — de care era strîns legat încă de pe vremea acțiunii „Sabia teutonă” — spre a avea pe lîngă mareșal un om de încredere.

Așa a intrat Speidel în organizația complotiștilor. Mai apoi evenimentele au luat următorul curs. La 17 iulie, cu trei zile înainte de săvîrșirea atentatului asupra lui Hitler, automobilul lui Rommel — care se întorcea dintr-o inspecție pe front — a fost atacat prin surprindere de un avion de vînațoare american. Rommel a fost rănit în câteva locuri și a suferit o fractură a craniului și o congestie cerebrală, trebuind să fie transportat în stare gravă într-un spital din Paris. În felul acesta a fost scos din acțiune. În ce-l privește pe Speidel, el a avut grijă ca în ziua atentatului să stea ascuns și să nu comită nici o acțiune „criminală”. Ca și alți complotiști, aștepta să vadă cine o să învingă.

Și totuși, la 20 iulie Speidel a fost arestat de Gestapo. Dar și cu el s-a petrecut aceeași minune ca și cu Heusinger. Grijulii, agenții Gestapo-ului au creat generalului condiții destul de acceptabile și după puțin timp l-au pus în libertate. Așa dar, Heusinger și Speidel au fost singurii oameni care au fost arestați la 20 iulie și n-au fost dați în judecată și executați.

De ce? Pentru a lămuri acest mister să ne întoarcem la mareșalul Rommel.

După ce fusese rănit, Rommel își petrecea convalescența în orașul lui natal, Herrlingen. La 14 octombrie 1944, a primit deodată vizita unor oaspeți din Berlin — șeful Direcției de cadre a armatei terestre, generalul de infanterie Burgdorf și generalul Meisel din comandamentul suprem al armatei terestre, care l-au luat cu ei. În aceeași zi

rămas bun de la mine și de la aghiotantul lui personal, căpitanul Aldinger, a plecat... Am remarcat că șoferul care se afla la volan era un SS-ist. Cel dintîi a urcat în mașină tata iar după el cei doi generali... După 15 minute ni s-a telefonat de la spitalul „Wagnerschule” din Ulm că generalii cu care plecase tata aduseseră la spital cadavrul tatălui meu care murise, probabil, în urma unei congestii cerebrale.

Înainte de a pleca, în convorbirea avută cu mine tata mi-a comunicat că e bănuț de a fi participat la complotul de la 20 iulie. Fostul lui șef de stat major, generalul-locotenent Speidel, arestat cu câteva săptămîni în urmă, declarase că tatăl meu a jucat un rol de frunte în complotul de la 20 iulie și că dacă n-a participat direct la lovitură de stat, aceasta s-a întîmplat numai pentru că fusese rănit ceva mai înainte...

Hitler n-a vrut să profaneze numele tatălui meu în ochii poporului german și de aceea i-a dat posibilitatea să se sinucidă cu ajutorul unei otrăvi, pe care unul din generali i-a înmînat-o pe drum. Moartea s-a produs la trei secunde după ingerarea otrăvii. Dacă ar fi refuzat să se otrăvească, ar fi fost imediat arestat și deferit „Tribunalei populare” din Berlin. Tata a preferat, însă, să moară „de bună voie”.

Așa „a luptat împotriva lui Hitler” generalul Hans Speidel, actualul comandant al forțelor terestre ale N.A.T.O. din Europa centrală, care, printr-o ironie a soartei, s-a instalat în același castel de la Fontainebleau, lîngă Paris, unde în anii ocupației semna ordine de executare a ostaticilor și de deportare a populației pașnice.

Istoricii burghezi încearcă să explice eșecul complotului prin tot felul de cauze întîmplătoare. Nu încapă îndoială că aceste cauze au avut și ele importanța lor. Dar la baza înfrîngerii complotiștilor a stat poziția lor apropiată de aceea a orga-

Sînt și unii care n-au tras concluziile cuvenite din lecția celui de al doilea război mondial..

a fost dat publicității un comunicat oficial al guvernului hitlerist care spunea: „La 14 octombrie 1944, în urma unor răni căpătate într-un accident de automobil petrecut cu ocazia inspecției pozițiilor germane de pe frontul occidental, generalul feldmareșal Rommel, comandantul unui grup de armate, a încetat din viață. În persoana lui am pierdut pe unul din cei mai buni comandanți...”.

Aceasta a fost versiunea oficială. Călii hitleriști au încercat să ștergă urmele crimei săvîrșite.

Ce s-a întîmplat, însă, în realitate a fost relatat sub prestare de jurămint, la 27 aprilie 1945, de fiul lui Rommel. Iată câteva extrase din declarațiile lui:

„...La ora 12 tata i-a primit pe cei doi generali și m-a rugat să ies din încăpere. Cam după vreo 45 de minute, l-am văzut pe tata ieșind din camera mamei. Mi-a spus că și-a luat rămas bun de la mama și că Adolf Hitler i-a transmis că dacă se va sinucide familia nu va avea de suferit; dimpotrivă, i se va purta de grijă... După ce și-a luat

nelor puterii, a aparatului de stat nazist, poziție care în aparență ar fi trebuit să le ușureze atîngerea scopului.

Această afirmație nu este un paradox. Căpeteniile complotiștilor erau aproape de guvernul hitlerist nu numai prin posturile ce le dețineau, ci și prin situația lor de clasă, prin concepțiile lor ideologice, prin structura lor spirituală. Complotiștii și hitleriștii erau solidari în problema principală a scopurilor politicii germane și a caracterului statului german. Nazismul și statul major, nazismul și monopolurile germane au fost dintotdeauna strîns unite.

De aceea căpeteniile clicii lui Gördeley au făcut de la început pînă la sfîrșit un joc dublu, josnic, care a dus pînă la urmă la propria lor pieire și la aceea a tuturor celor care au aderat la complot cu speranța sinceră de a nimici astfel fascismul german. Căpeteniile complotiștilor se te-

(Continuare în pag. 11-a).

Cu viteza de rotație a navelor cosmice, și cu același efect de publicitate, o veste din Moscova a provocat deunăzi o adevărată senzație în capitalele Occidentului: **Uniunea Sovietică produce acum mai mult oțel decât Statele Unite ale Americii.**

U.R.S.S. cîștigă primatul în producția de oțel

MARILE PROBLEME ALE ACTUALITĂȚII

Cele cinci baze metalurgice

Încă de la începutul anului curent se știa că oțelăria din U.R.S.S. produc aproape aceeași cantitate de oțel pe care o dau trei din cele mai mari țări industriale europene — Anglia, Franța și R. F. Germană, luate împreună. Statele Unite continuau, însă, să dețină primatul mondial în acest domeniu. Recentul comunicat al Direcției centrale de statistică asupra executării planului economic al U.R.S.S. pe primul semestru din 1962 a adus și vestea că metalurgia și-a încheiat bilanțul primei jumătăți a anului curent cu o producție totală de oțel de 37,6 milioane de tone, înregistrând o creștere de 8 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut. Aceasta înseamnă că există premise sigure ca sarcina planificată pentru întreg anul 1962 în ce privește producția de oțel — circa 77 milioane de tone — să fie adusă la îndeplinire întocmai. Datele cele mai noi, și îndeosebi cele care oglindesc dinamica producției în ultimele luni, arată că această cifră nu numai că va fi atinsă dar va fi chiar depășită. Ziarul „New York Times” din 24 iulie scria în această privință că în ultimele săptămâni Uniunea Sovietică a întrecut Statele Unite în ce privește producția de oțel. Analizând datele oficiale sovietice, autorul articolului arată că U.R.S.S. produce aproximativ 1.600.000 de tone de oțel pe săptămână. Acest volum întrece actuala producție săptămînală de oțel din Statele Unite. Conform datelor pe luna iunie, adăuga ziarul american, producția de oțel în Uniunea Sovietică a fost de aproximativ 6.900.000 de tone, în timp ce producția Statelor Unite — după datele Institutului american al fierului și oțelului — s-a cifrat la 6.685.000 de tone.

Cercurile economice din S.U.A. nu-și ascund îngrijorarea față de situația precară a siderurgiei americane. „Wall-Street Journal” a publicat de curind un articol în care arată cu toată amărăciunea că în S.U.A. continuă să scadă producția de oțel, concomitent cu o creștere pronunțată a numărului șomerilor. În ultimele luni au fost concediați zeci de mii de muncitori din industria oțelului. După cum apreciază mulți specialiști, folosirea capacităților de producție ale oțelăriilor se va reduce la 50 la sută.

La aceste sumbre perspective revista americană de specialitate „Iron Age” adaugă că pentru moment se consideră că „o îmbunătățire a situației pe piața oțelului trebuie să fie amînată pentru mai târziu...”

Presupunînd că o ameliorare — pe care nici un semn nu o prevestește — s-ar produce totuși pînă la sfîrșitul anului acesta, în cel mai bun caz S.U.A. și-ar putea încheia bilanțul producției de oțel cu cele aproximativ 90.000.000 de tone la cît se ridica volumul respectiv în 1961. Există, deci, toate șansele ca la încheierea socotelilor de producție pe întreg anul 1962 superioritatea sovietică la oțel să se mențină.

Mai importantă însă este evoluția întrecerii U.R.S.S.-S.U.A. în acest domeniu în anii următori, în perioada uriașei creșteri a potențialului siderurgiei sovietice. În această privință cuvîntul hotărîtor în întrecere și-l va spune superioritatea sistemului economic care asigură ritmuri de dezvoltare imposibil de conceput în condițiile economiei capitaliste.

În timp ce în S.U.A. creșterea a fost neînsemnată, în ultimii patru ani producția de oțel a Uniunii Sovietice a sporit cu 20 de milioane tone. Cu ritmul de creștere din prima jumătate a septenaliului este clar că în 1965 U.R.S.S. va ajunge la cel puțin 100 de milioane tone oțel, lăsînd în urmă producția americană. Aceasta va fi numai una din reprizele spectaculoase ale meciului oțelului dintre U.R.S.S. și S.U.A.

Dacă în ultimul deceniu producția de oțel a crescut în U.R.S.S. de două ori, pînă în 1980 ea va spori de 3,5 ori ajunzînd la impresionanta cifră de 250.000.000 de tone. Aceasta arată că

în anii următori ai septenaliului producția de oțel va spori anual în medie cu 9-10 milioane de tone.

Ce pronosticuri se fac în privința perspectivelor S.U.A. în acest domeniu? După aprecierea Comisiei economice europene a O.N.U., cantitatea de oțel ce se va produce în S.U.A. în anii 1972-1975 va ajunge la 147,5 milioane de tone. Desigur, calculele experților O.N.U. sînt bazate pe un exces de optimism, cu nimic justificat, dar chiar și în această ipoteză favorabilă cifrele arată că Uniunea Sovietică se va fi situat de mult pe primul loc în lume în producția de oțel.

Ce asigură Uniunii Sovietice o dezvoltare atît de impetuoasă — practic nelimitată — a siderurgiei și implicit a producției de oțel? Resursele de minereu de fier prospectate în U.R.S.S. reprezintă 43 de miliarde de tone (aproape jumătate din rezervele mondiale), în timp ce rezervele prospectate în S.U.A. se cifrează la aproximativ 6 miliarde de tone. Numai una din bazele metalurgice ale U.R.S.S. (Ucraina) va produce în 1980 tot atît oțel cît produc Statele Unite.

La bazele existente se vor adăuga alte trei noi. Dar chiar și pînă la intrarea în producție a acestor noi mastodonți ai metalurgiei, Uniunea Sovietică este avantajată în raport cu S.U.A. de o superioritate netă în privința gradului de folosire a vechilor agregate. Fiecare metru pătrat de vatră de cuptor dă în U.R.S.S.

imediat după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, în anul 1920, Uniunea Sovietică producea 200.000 de tone de oțel în timp ce Statele Unite ale Americii produceau 45.000.000 de tone, adică de 225 de ori mai mult. Cu toate distrugerile pricinuite de războiul civil și de hoardele hitleriste, în cei 42 de ani care au urmat, producția de oțel a Uniunii Sovietice a crescut într-un ritm impetuos, ajunzînd acum la 77.000.000 de tone de oțel pe an. Pînă urma e, în acest interval de timp relativ scurt producția sovietică de oțel a crescut de 385 de ori, evidențiînd multiplele și marile avantaje ale economiei socialiste față de cea capitalistă. În același interval de timp, deși America a fost ferită de distrugerile pricinuite de războaie, producția de oțel a Statelor Unite a crescut abia de 1,8 ori. Un timp producția de oțel a celor două țări va fi egală, pentru ca într-un viitor apropiat Uniunea Sovietică să ocupe pentru todeauna locul întâi în lume și în acest important indice de dezvoltare. Cifrele de control ale planului de 7 ani și a programului de perspectivă pentru crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, prevăzute în noul Program al P.C.U.S., sînt o garanție a îndeplinirii acestui important obiectiv economic.

În mod corespunzător, odată cu creșterea producției de oțel va crește și extracția de minereu de fier și producția de cocs (care încă din 1960 au fost mai mari în Uniunea Sovietică decît în Statele Unite), precum și producția de laminare, țevi și altele. La o producție de 250.000.000 de tone de oțel, în 1980 va fi nevoie în Uniunea Sovietică de 400.000.000 de tone de minereu de fier și de circa 175.000.000 de tone fontă. Vor trebui deci mărite uzinele siderurgice existente și creați noi giganți siderurgici.

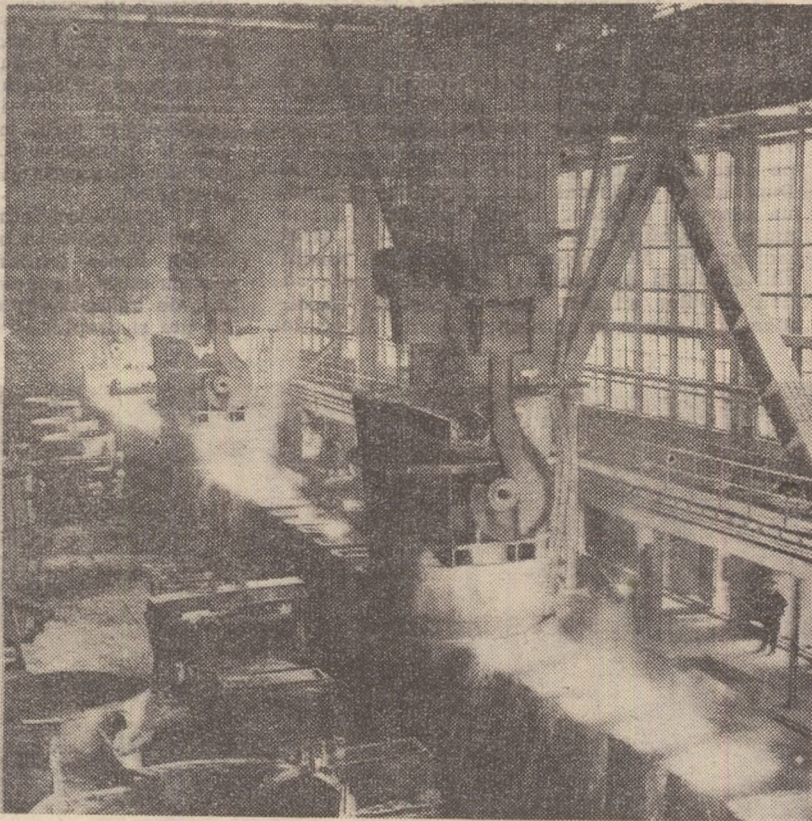
Industria siderurgică sovietică este acum concentrată mai ales în două baze metalurgice importante, situate în Ural și Ucraina. Pentru realizarea producției de 250.000.000 de tone de oțel pe an trebuie create încă trei baze metalurgice noi. Prima dintre acestea se creează în Siberia, în regiunea binecunoscutului combinat metalurgic Kuznejk născut în anii primelor cincinale. În această regiune din Siberia apuseană se construiește un complex industrial care va depăși din punct de vedere tehnic combinatul de la Kuznejk.

Cea de a patra bază metalurgică sovietică se creează în regiunea centrală a părții europene a Uniunii Sovietice și va folosi impuzabilele zăcăminte de minereuri bogate în fier din regiunea anomaliei magnetice de la Kursk. Prima întreprindere a acestei regiuni este noua uzină metalurgică din Lipejk, care va egala în curînd combinatul metalurgic din Magnitogorsk, cel mai mare gigant al siderurgiei sovietice. Din aceeași bază metalurgică vor face parte și uzinele existente astăzi la Tula, care vor fi mult mărite.

Cea de a cincea bază metalurgică se construiește în Kazahstan și va folosi minereurile și cărbunele bogat al zăcămintelor din Karaganda. Cea mai importantă în această regiune va fi uzina metalurgică din Karaganda aflată în prezent în construcție, urmată de Uzina metalurgică kazahă, care a și intrat în funcțiune în orașul Temir-Tau. Economiiștii sovietici au calculat că e rațional ca într-un viitor apropiat să se mai construiască încă două uzine la fel de mari ca cea din Karaganda în regiunea Kustanai.

În noile uzine ce se construiesc în cele trei baze metalurgice noi, cît și în cele două baze metalurgice vechi, care la rîndul lor se lărgesc, se vor îmbina în chip strălucit cele mai noi realizări ale științei și tehnicii. Aceste uzine vor fi înzestrate cu gigantice furnale, cuploare Martin, laminoare. Multe din ele vor fi dotate cu convertizoare moderne în care fierul se va transforma în oțel cu ajutorul oxigenului. Nivelul tehnic foarte ridicat, mecanizarea și automatizarea complexă a proceselor de producție din aceste întreprinderi vor face ca munca oțelărilor să fie de trei ori mai productivă decît în cele mai moderne uzine metalurgice existente. Dar nici uzinele existente nu vor fi uitate. Mai bine de jumătate din sporul producției de oțel care se va realiza în U.R.S.S. pînă în 1980 se va obține prin modernizarea și dezvoltarea acestora. Peste cîțiva ani vor fi de nerecunoscut uzinele din Krivoi-Rog, Cerepovel, Magnitogorsk, Celeabinsk, Kuznejk, Orskohailovo, Tula, Nijne-Taghil, Azovstal, Amurstal etc. Acestea vor cunoaște nu numai o creștere cantitativă ci și una calitativă. În toate secțiile productive va pătrunde tehnica nouă și tehnologia avansată. Se va generaliza folosirea oxigenului și a gazului metan în agregatele siderurgice. Se vor crea noi agregate metalurgice cu flux continuu, în care un loc important îl va ocupa turnarea continuă a oțelului.

Conf. I. Tripșa
Candidat în științe tehnice

La Magnitogorsk

cu 20-30 la sută mai mult oțel decît în Statele Unite. În cea de-a doua jumătate a lunii iulie, oțelarii de la Zaporozstal au obținut în medie 15 tone de metal de fiecare m.p. vatră-cuplor, iar în ziua de 24 iulie au atins chiar 18,68 de tone. Cu puțin înainte de succesele oțelărilor de la Zaporozstal, la Krivoi-Rog, brigada lui Leonid Voloșin elaborase o șarjă rapidă în 5 ore 55 de minute în loc de 13 ore.

În asemenea condiții, perspectivele metalurgiei sovietice eclipsează cu totul pe acele ale S.U.A. Factorul oțel este unul din elementele hotărîtoare în întrecerea economică U.R.S.S.-S.U.A. Superioritatea în producția de oțel implică superioritatea în ansamblul producției industriale. Pe ringul oțelului, titlul mondial este disputat de un adversar care marchează tot mai multe puncte. Victoria sa finală este un pronostic sigur.

Ing. Vladimir Buznea

Discuția a avut loc într-o ambianță puțin obișnuită: pe plajă. Pe superba plajă a Mamaiei. In jur totul strălucea: soarele orbitor pe cerul înalt și albastru, nisipul ca o pulbere fină de aur risipită acolo cu generozitate de natură, miliardele de solzi jucăuși ai valurilor.

— Un interviu însoțit! a spus zîmbind o interlocutoare, Irina Huțîșvili, ziaristă la „Les nouvelles de Moscou”. Nu-i vorba numai de ziua asta minunată, ci și de starea noastră sufletească.

Ceilalți au aprobat-o cu entuziasm. Fețele lor deschise, zîmbitoare păreau într-adevăr luminate de un soare interior.

Să numim, dar, această „masă rotundă” a „Veacului nou”, organizată în plină natură

INTERVU ÎNȘOR

Cine sînt interlocutorii noștri? Un grup de activiști ai Asociației de prietenie sovieto-romine, veniți într-o excursie turistică în țara noastră. Treizeci și trei de medici, ingineri, actori, ziaristi, activiști pe țărîm obștesc — toți din Moscova — treizeci și trei de prieteni ai țării și poporului nostru.

Cînd i-am poftit la „masă” noastră, făcuseră o bună parte din călătorie: vizitaseră Valea Prahovei, Sinaia, Brașovul, Tulcea, Delta Dunării, poposiseră, în sfîrșit, pe litoral unde se bucurau de soare, de mare și nu se mai săturau admirînd acest colț atît de pitoresc al patriei noastre.

Plaja de la Mamaia... O imensă întindere aurie care a angajat într-o competiție îndrăjită dar rodnică și prietenească, doi mari creatori: omul și natura. Natura a durat de o parte marea, operă fără moarte, prezență mărețată și copleșitoare, năucitoare gamă de nuanțe și incredibilă fantezie de forme pe o suprafață, în definitiv, iremediabil și monoton plană.

Omul și-a dat replica de cealaltă parte. Și s-a dovedit un concurent la înălțime, un rival de la egal la egal. Într-un ritm pur și simplu ireal, cum s-a exprimat o turistă din grupul oaspeților noștri, el a înălțat în ultimii ani într-o frumoasă geometrie spațială, un oraș cu o arhitectură modernă în sensul mare al cuvîntului, incluzînd deci nu numai o linie nouă, îndrăznețată, plină de fantezie, ci și un confort adecvat. De aceea, fișia cu nisip de aur a devenit un fel de hartă vie a lumii. În numai cîteva ceasuri am auzit vorbindu-se, la distanță de cîteva pași, rusa, uzbekă, germană, cehă, slovacă, indiană, maghiară. „Puncte de frontieră”: cearceafuri albe, prosoape mari plusate în toate culorile, saltele pneumatice sau nici atît.

În policromia de umbrele și cearceafuri, cam în dreptul hotelului „Ovidiu” am găsit „teritoriul” ocupat de oaspeții noștri. Și am început discuția. Tema: impresii prilejuite de vizita în țara noastră. Așa dar,

Tară frumoasă, popor minunat

Întîl a răsunat glasul ca un clopoțel de argint al artistei emerite Galina Novojilova,

din Tulcea — am fost oaspeți ai colectivităților de la Gospodăria agricolă din Comana. Am cîntat împreună, am dansat.

— După cîte știu, la Teatrul central de copii din Moscova se joacă piesa „Nota zero la purtare” de Virgil Stoianescu și Octavian Sava.

— Se joacă de patru ani cu un succes nelăsat la cei mici ca și la cei mari.

— Sînteți și dumneavoastră distribuiți în spectacol?

— Da, joc rolul Danei. De altfel eu am avut ocazia să citesc întîi piesa, care mi-a plăcut atît de mult încît am adus-o numaidecît la teatru. Păreră mea a fost împărțită și de restul colectivului și... iată-ne în al patrulea an de spectacol. Piesa mi-a trezit și mai mult interesul pentru România. Și sînt nespuse de fericită că am în sfîrșit posibilitatea să o cunosc. Vom duce cu noi amintiri de neuitat. Notăm totul fiindcă vrem să păstrăm tot farmecul acestei excursii pentru băiețelul nostru de 11 ani care a rămas acasă. Să aștepte și el ce țară frumoasă e România, ce popor minunat sînt românii. Nu-i așa, Seva?

Seva, recte Vsevolod Malașenko, soțul Galinei Novojilova, redactor la „Almanahul dramaturgiei contemporane”, fost actor și el, își încruciează brațele pe piept și pleacă capul adînc. Gestul e atît de expresiv încît nu mai e nevoie de cuvinte. Așa e!

„Ștafeta” este apoi preluată de Maria Lebedeva, profesoară de biologie și chimie la școala nr. 550 din Moscova.

— La Sinaia, la Peleş, m-am întîlnit cu un grup de profesori și pionieri din București. A fost o cunoștință spontană, de o învăluitoare căldură. Cînd au aflat că sînt profesoară sovietică au venit îndată la mine. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să ne dăm adresele. După aceea au urmat întrebările... Ce să spun, un adevărat examen. Mi s-au pus foarte, foarte multe întrebări. Dar nici eu nu m-am lăsat mai prejos. Mă bucură că profesorii romîni sînt călăuziți de aceleași idei ca și noi: să dea copiilor cît mai multe cunoștințe temeinice, să-i educe în spiritul dragostei de patrie

familie. Programul e foarte bine întocmit. Antrenant și distractiv, el este în același timp instructiv. Am plecat și din tabără cu o serie de adrese.

„Veterana”

Cum tot ne aflăm pe țărîm pedagogică, o invit pe Tatiana Sveșnikova, care lucrează la Școala superioară de partid din Moscova, să ne împărtășească impresiile ei.

— Pelerinaj la locuri sfînte... începe ea zîmbind.

— Cum, cum?

— Da, pelerinaj la locuri sfînte — repetă Tatiana Sveșnikova — așa aș numi eu excursia asta. Printre tovarășii mei de călătorie mă pot socoti o veterană a Romîniei.

— Cum așa?

— Am studiat doi ani la Universitatea din București, între 1957—1959. Mi-am terminat studiile la secția de franceză a Facultății de filologie. Am amintiri foarte frumoase. M-am împrietenit cu colegii mei, m-am apropiat foarte mult de profesori, cărora le port multă recunoștință pentru răbdarea, bunăvoința și seriozitatea cu care s-au ocupat de noi. Dar nici după ce m-am întors la Moscova n-am pierdut legătura cu România. Corespundez cu mai mulți dintre foștii mei colegi. Afînd că sînt aici, o prietenă m-a și vizitat. Am depănat împreună, cu emoție și plăcere, amintiri din anii studenției.

Pot să-mi dau foarte bine seama de schimbările survenite în acest scurt răstimp în România. Unele cartiere din București pur și simplu nu le-am mai recunoscut. Mă simt mîndră de această rapidă dezvoltare și socotesc că am și dreptul să mă simt mîndră.

— Am regretat foarte mult să nu veni și eu atunci Irina Huțîșvili.

— Firește, am văzut-o numai o dată în timpul complex de la Mamaia, am rămas dezamăgit. E adevărat, stăruie foarte mult asupra pui că s-au realizat pînă la urmă construcțiile noi răscambă, merge imense poate de îmbuc.

— Pentru noi este emoționantă și călătoria în țara dumneavoastră o prietenie sinceră foarte mîndră că F „Serp i molot” a d Asociației de priete

— Și facem tot posibilul să popularizăm cît mai mult noștri succesele pe David Huțîșvili. Foarte sînt întîlnirile cu au astfel posibilită bine, nemijlocit, să flet. De cîte ori av ai artei romînești, consacrate Romîniești. Acum în Palatul nostru (și populare), o piesă profit de acest prilej pe ajutorul v Șelmaru. De asemenea organizăm o univer

La Mamaia, o hartă vie a lumii...

actriță la Teatrul central de copii din Moscova, Micuță, vioaie, toată numai neastîmpăr.

— Sînt o veche prietenă a Romîniei (Galina Novojilova este membră în conducerea Asociației de prietenie sovieto-romine). Dar o vizitez pentru prima dată. Sînt copleșită de impresii. Împreună cu soțul meu am încercat să le notăm și am umplut pînă acum un caiet gros, gros. Într-o zi trăim intens cît într-o lună. Cum am pus piciorul pe pămîntul românesc am fost înțîmpinați cu flori și cuvinte calde. Și de atunci pretutindeni ni se face aceeași primire.

Întîlnirile noastre a fost foarte bine întocmit. Am putut admira frumusețea nouă, modernă a Bucureștiului, splendoarea unică a Văii Prahovei, am luat contact cu munca constructivă a oamenilor — am vizitat fabrica de rulmenți din Brașov și cea de conserve

și popor, în spiritul atașamentului față de cauza socialismului și a păcii, în spiritul respectului față de celelalte popoare. Asta-i menirea noastră. M-a bucurat de asemenea interesul evident pentru experiența noastră. Un coleg român, director la o școală din București, m-a rugat să-i trimit literatură metodologică sovietică.

Maria Lebedeva, care e nu numai o pedagogă foarte bună ci și o mamă exemplară, este fericită că poate să vorbească despre copii. Așa că în continuare, impresiile ei despre țara noastră se referă tot la copii.

— Mi s-a oferit posibilitatea să vizitez aici tabăra de pionieri de la Năvodari. M-a impresionat mult curățenia, ordinea, grija față de copii. În toată atmosfera aceea de disciplină nu era nici un pic de asprime, de severitate. Dimpotrivă, am simțit un aer intim, de

O ascult și o privesc cu plăcere pe Tatiana Sveșnikova. Fața ei tînără, fină s-a însuflețit, ochii-i strălucesc. Părul deschis, pieptănat lins și strîns într-un coc greu la spate îi încadrează frumos chipul. Un tip specific rusesc. Spre deosebire de cel al soților Irina și David Huțîșvili, noii mei interlocutori. Oacheși, cu sprîncene negre și ochi vii, cu nas acvilin, deși moscoviți de peste 20 de ani își trădează ușor originea gruzină. Mai ales cînd încep să vorbească cu o volubilitate specific meridională.

Irina Huțîșvili, cum ați aflat la început, lucrează la redacția revistei „Les nouvelles de Moscou”. Iar soțul ei este directorul Palatului de cultură al marii uzine metalurgice moscovite „Serp i molot”.

— În 1958 mi-am petrecut concediul de odihnă la Eforie. Am fost singur, fără Irina.

culturii și economiei fost întocmit. Cupri muzicală, de pictură matografie și ecor cursuri în luna o

— David a adus giștii reșițeni.

— Avem strînse l binatului din Reșița mit de la conducere dar pentru ca să din Reșița în cînte bătoreea națională mult să organizez clubul Combinatului Asta ne-ar ajuta să să extindem relațiile acest prilej pentru și al meu, recunoști

de toți cei care ne-au întâmpinat cu atita prietenie la București, Sinaia, Brașov, Tulcea, Comana, Constanța, pretutindeni, pentru a felicita poporul român cu ocazia sărbătorii lui naționale și să-i urez noi succese.

Urări de la „Krasni proletari”

Liudmila Drozdova, șefa secției de muncă și salarii și locțiitoare a secretarului Comitetului de partid al marii întreprinderi poligrafice moscovite „Krasni proletari”, continuă ideea lui David Hușișvili.

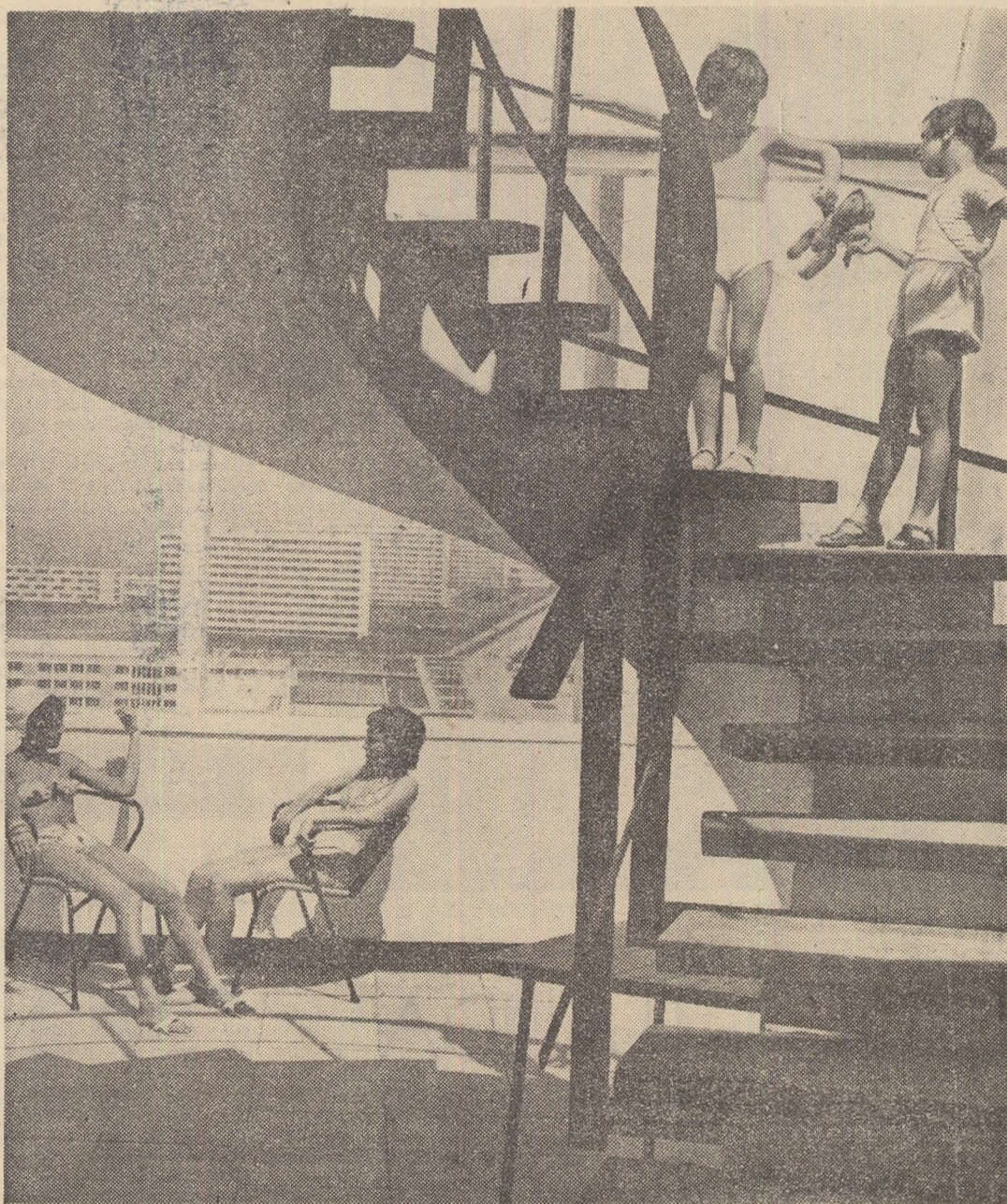
— Ca trimisă a întreprinderii noastre, care, după cum știți, e membru colectiv al Asociației de prietenie sovieto-române, vreau să adresez, la rîndul meu, poporului român aceleași sincere felicitări și urări de mari succese. Cînd am plecat, colectivul tipografiei „Krasni proletari” mi-a încredințat oficial misiunea asta. La noi sînt bine cunoscute realizările dobîndite de harnicul popor român în toate ramurile de activitate. Din 1959, cînd tipografia a devenit membru colectiv al Asociației de prietenie sovieto-române, luăm parte activă la tot ce este legat acolo, la Moscova, de viața țării dumneavoastră. Sărbătorile poporului român au devenit și sărbătorile noastre, bucuriile dumneavoastră — propriile noastre bucurii. Cu dragă inimă sînt primiți la noi oaspeții romîni. Discuțăm mult, le arătăm munca noastră, ne interesăm de experiența lor, mai ales atunci cînd printre ei sînt specialiști tipografi. Sînt fericită că vă pot cunoaște acum frumoașa țară.

— **N-ați mai fost deci în România.**

— Nu. O vizitez pentru prima dată. Am fost în alte țări, dar nicăieri nu m-am simțit atît de bine ca aici. Proverbiala ospitalitate a poporului român își merită pe deplin faima. Fiecare om, cunoscut sau necunoscut, se străduiește să te facă să te simți cît mai bine. Știți ce mult înseamnă asta?

Liudmila Drozdova parea să fi terminat ce avea de spus. Dar deodată își mai amintește de ceva.

— Țin neapărat să menționați că la noi, la „Krasni proletari”, au și început pregătirile pentru sărbătorirea zilei de 23 August. Ca și în alte dăți, vom cînta cîntece romînești și vom juca jocuri romînești, vom vorbi despre noile realizări ale poporului român, pe care am avut acum ocazia să le văd cu ochii mei.

Și așa se poate face plajă...

Eu am mai fost la Mamaia acum doi ani și găsesc că a devenit de nerecunoscut. Cred că atunci exista numai a zecea parte din ceea ce-i azi aici. Un ritm de construcție aproape ireal. Și la București s-au făcut foarte multe. În acești numai doi ani, au răsărit cartiere întregi.

Și atunci, și acum m-am convins cu bucurie că emisiunea noastră este ascultată cu interes, că este urmărită nu numai la București ci și în provincie. Am vorbit cu cîțiva ascultători, am vorbit cu mulți pionieri. Și-au spus părerea, mi-au dat sugestii. Cînd oamenii aîă că sînt crainică la emisiunea „Vorbește Moscova”, mă primesc ca pe o veche cunoștință, ceea ce mă bucură și mă emoționează.

— **Tovarășe Alexandr Zvenigorski, e rîndul dumneavoastră.**

— Pardon, Sandu Zvenigorski (sublinierea îi aparține).

— **Cu multă plăcere. Deci, Sandu Zvenigorski ne declară...**

— „Că m-ați pus în încurcătură cu tema interviului. Impresiile mele? Excelente! Și eu sînt pentru a doua oară în România. Prima oară am fost în 1956 cu ocazia turneului întreprins de M.H.A.T. la București și Cluj. Vorbim deseori la teatru de primirea de neuitat care ni s-a făcut atunci. Cînd le-am spus colegilor mei că plec în România, fiecare a ținut să transmită cite ceva celor de aici. Mă achiț cu plăcere de această însărcinare. Știți, prietenia începută atunci s-a adîncit. Intre timp a fost la noi în turneu Teatrul Național „I. L. Caragiale”, ne-am revăzut prietenii, i-am aplaudat cu entuziasm. Apoi M.H.A.T.-ul a pus în scenă „Steaua fără nume”, care a însemnat încă o „etapă” în dezvoltarea relațiilor noastre.

Călătoria aceasta îmi lasă, însă, impresii mai puternice. E firesc: am stat mai mult, am văzut mai multe, între timp s-au realizat foarte multe. Am fost acum și la munte, și la mare, și în Delta. Ne-am plimbat cu telefericul, am ascultat orga în Biserica Neagră din Brașov. Un drum de basm!

— **La Comana ați stat mult de vorbă cu Nicolae Hudițeanu, președintele gospodăriei agricole colective. N-ați vrea să ne spuneți cîteva cuvinte despre ei?**

— Oricum aș fi vorbit despre Hudițeanu. Cînd l-am văzut la început m-a dezamăgit puțin. Erău al Muncii Socialiste și așa scund, slăbuț, șters... Dar ce om e! Deștept, deschis, plin de umor — un umor sănătos, țărănesc. Hudițeanu mi se pare un adevărat tip de erou! (O spun ca regizor și actor.)

Aș mai vrea să spun ceva despre copii. Copiii din România sînt cuceritori. Sănătoși, veseli, vioi, foarte bine îngrijiiți. Mi se pare simbolic. Grija pentru copii e de fapt grija pentru viitor. Iar România are un viitor de aur.

Impresii de neuitat

...Și încă un cuplu. Dar nu soț și soție, ci două bune prietene: Irina Ignatieva și Svet-

lana Lukina. Amîndouă lucrează la Casa prieteniei cu popoarele străine, amîndouă sînt blonde, cu ochi deschiși (una îi are verzi, cealaltă albaștri), amîndouă exuberante. Și amîndouă vorbesc cu entuziasm despre întîlnirea cu colectivității de la Comana. Se completează în așa măsură tot timpul una pe alta, încît relatarea o socotesc a ambelor.

— Am plecat cu autobuzul. Președintele, Nicolae Hudițeanu, a venit la Constanța să ne ia. Pe drum am cîntat, am glumit. La Comana am ascultat o interesantă expunere despre istoricul gospodăriei, am vizitat cîteva sectoare. Colectivității ne-au oferit apoi o masă de neuitat. Și ce dans ș-a încins la sfîrșit! Evident, n-a lipsit nici „Perința”. Am simțit tot timpul o prietenie sinceră, nesilită. Natura a fost foarte generoasă cu România și în special cu oamenii ei: frumoși, buni, ospitalieri, harnici.

Doctorul Viaceslav Șumakov, medic psihiatru, colaborator al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S. este foarte interesat de realizările medicinei romînești. La Constanța a vizitat spitalul unificat, despre care ne vorbește în termeni elogioși.

— După părerea mea e foarte bună structura spitalului care are aproape toate secțiile. Mi-a plăcut foarte mult și sistemul de perfecționare a medicilor: concursuri, premii, stimulente materiale. De altfel, spitalul oferă medicilor condiții optime pentru ridicarea calificării lor. Au la dispoziție o bibliotecă foarte bună, sală de studii, aparataj modern.

La secția de terapeutică ni s-a expus pe larg tratamentul aplicat în vindecarea reumatismului. Ne-a impresionat înaltul nivel al acestui tratament, care folosește tot ce e mai nou în materie de medicamente și aparataj medical.

— În general m-a impresionat nivelul de viață din țara dumneavoastră. Aveți un popor sănătos, viguros, vesel, care știe — și are condiții — să-și îngrijească sănătatea, să se recreeze.

...Iar Vladimir Spirkin, redactor la revista „Ekonomiceskaia gazeta” este foarte la curent cu realizările noastre economice. A umplut un carnet de cifre. A și pus astfel baza unei suite de articole despre țara noastră. Ajuns acasă le va comenta pe larg. Aici, însă, nu-i îngăduie nici timpul, nici tema. Totuși...

— Știi, la fabrica de rulmenți din Brașov productivitatea muncii... Vezi, la Comana, producția la hectar... Cum am spus, la fabrica de conserve din Tulcea...

Și încă, și încă... Serioasă documentare!

— La 23 August poporul român se va prezenta cu un bilanț impresionant. Vă felicităm din inimă, dragi prieteni!

Îți mulțumim, Vladimir Spirkin. Vă mulțumim tuturor, prieteni sovietici care ați spus cuvinte calde despre noi și țara noastră. Și mai poțiti pe la noi.

Julia Scutaru

PE PLAJA DE LA MAMAIA

Inginerul Emmanuil Turovski, constructor principal la Uzina de rulmenți nr. 1 a fost foarte greu de găsit. Era ba în apă, ba juca tenis undeva, ba admira pur și simplu noile clădiri ale Mamaiei. Cînd, în sfîrșit, am dat de urma lui, mi-a spus:

— E cea mai bună dovadă că mă simt foarte bine aici, că îmi place totul.

Emmanuil Turovski are un mod de a se exprima laconic, ingineresc. Își cîntărește cuvintele, nu-i plac vorbele de prisos, este preocupat să redea adevărul cît mai exact și într-o formă cît mai concisă. Iată ce am notat:

— După cum am mai spus, îmi place totul. Vreamea, munții, marea, romîni, ospitalitatea lor. Am fost primiți pretutindeni foarte bine. N-am să uit niciodată întîlnirea cu oamenii muncii din Brașov și cu colectivității din Comana. Am vizitat cu interes uzina de rulmenți din Brașov. Clădirea uzinei m-a frapat prin linia ei oarecum ieșită din comun. Formula mi se pare interesantă. De altfel, în arhitectură romîni au cu ce se mîndri. Mamaia e splendidă. Cele două săptămîni petrecute aici au trecut ca o pădere. Aștept cu plăcere să mai vin o dată în România.

Copiii sînt cuceritori

În afară de Galina Novojilova și Vsevolod Malașenko, de Irina și David Hușișvili, în grupul de turiști sovietici mai este un cuplu: soții Rebeca Axelrud, crainică la emisiunea pentru România a postului de Radio Moscova și Alexandr Zvenigorski, actor la M.H.A.T. I-am rugat și pe ei să-și împărtășească impresiile.

— Cum am ajuns la Mamaia — a început Rebeca Axelrud — am căutat să-l cunosc pe tovarășul Gheorghe Gheorghe, cîștigătorul concursului organizat de emisiunea noastră pentru ascultătorii din România. E directorul hotelului „Dacia”. Răspunsurile lui au fost foarte complete, vădeau o profundă cunoaștere a Uniunii Sovietice. Mi-a făcut plăcere să-l pot cunoaște personal, am stat mult de vorbă. Știe, realmente, foarte multe despre noi.

n-am putut
pletează soful

maia. Aici era
de tineret, ve-
lțeva vile noi.
sta vom sta la
sincer, puțin
că s-a con-
puteam închi-
ea. Nu mi se
o stațiune de
ni în România
scile. Viața se
e, și asta-i cît

bucurătoare și
sintem primiți
ziasm spontan,
Irina. Știi, sînt
lură al uzinei
ru colectiv al
emine.

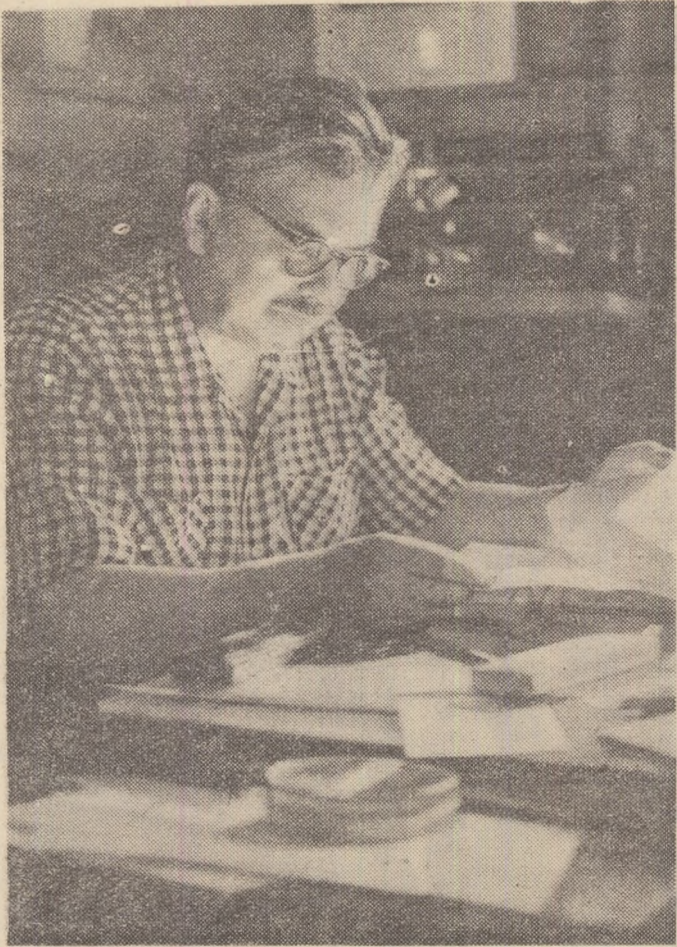
în puțință să
ntre muncitorii
în — continuă
aite și instruc-
omîni. Oamenii
cunoască mai
a suflet la su-
nvităm maeștri
eri, spectacole
m filme romî-
pe scena
m două teatre
și vreau să
leg ceva. Mă
prieteni, Traian
asta vreau să
ară consacrată

Programul a și
me de cultură
ă, teatru, cine-
să deschidem

pentru metalur-

colectivul com-
plecat, am pri-
an steag și un
metalurghiștilor
3 August, sār-
Aș vrea foarte
e culturală cu
c din Reșița.
em și mai bine,
Mă folosesc de
n numele Irinei
profundă față

UN ARTICOL
DE
LEONID LEONOV

LAUDĂ UNUI GEN

Sub acest titlu, Leonid Leonov a făcut recent o caldă pledoarie pentru un gen literar mai puțin obișnuit și anume pentru jurnalele, memoriile și însemnările oamenilor de știință despre activitatea lor creatoare pe latura frământărilor intelectuale, pe latura epoeică a muncii care are drept rezultat marile descoperiri științifice. Leonov își motivează astfel cerința:

„În țara noastră, îndreptată cu toate gândurile spre ziua de mâine, în epoca noastră, când aproape zilnic se deschide câte o fereastră spre necunoscut se scrie încă prea puțin despre viitor, se depun eforturi mult prea mici pentru ca omul obișnuit să poată urmări rațional încheștarea uriașă și, după oit se pare incununată de succes pentru cucerirea marilor adevăruri științifice”.

În continuare, scriitorul a demonstrat însemnătatea unei ample informări asupra marilor descoperiri științifice și importantul ei rol educativ. Cui îi revine această îndatorire?

„Mai mult decât oricine, scrie Leonov, de această acțiune de onoare ar trebui să se ocupe, nemijlocit, maeștrii științelor de bază, care pătrund în tainele cerului, atomului, celulei și numărului. Dar numai întâmplător anumite personalități ne-au inițiat în procesul descoperirilor științifice, într-un mecanism care, după părerea mea, a fost înfățișat concret în genialele povestiri ale lui Maeterlinck despre albine. Cu o pierdere corespunzătoare de timp, savanții ar putea orea clasice cărți-spedanie despre duelul dintre gândirea efervescentă și necunoscut, despre gândirea care explorează cu milioane de antene haosul universului, înaintând micron după micron până când fracțiuni din teritoriul acestuia și continente întregi devin accesibile și pot fi cucerite de conștiința umană.”

Oamenii de știință ar putea să ne descrie cu oită suptele manevrează, folosind retragerea ca un mijloc tactic spre a pătrunde prin celălalt flanc și cum, pe neașteptate, înverșunarea nemăsurată a rațiunii se transformă în rezonatorul unor mari bucurii. Pentru ca intrând în sfârșit, în fortăreața cucerită să poată inserie pe ziduri mereu, fără încetare formula amară și măreață a înțelepciunii socratice: „Scio me nihil scire”.

Leonid Leonov își fundamentează rațional cerința sa de a-i pune în contact pe oameni cu marile descoperiri științifice, atrăgând atenția asupra faptului că „...dacă omenirea, scutită de vreo conflagrație, se va mișca înainte cu același coeficient de accelerare în cunoaștere și asimilare, atunci putem afirma că nu este chiar atât de departe vremea când teoria relativității va fi studiată, să zicem, în clasa a IV-a a școlilor medii... Sau poate n-am dreptate? Și încă nu este atât de important dacă acest lucru se va întâmpla peste o sută sau o mie de ani — de o mie de ori mai importantă este capacitatea potențială de a descoperi cuvântul exact sau, mai bine zis, hierogliful atocuprinzător pentru orice idee ce scapă din mintea noastră. Așa cum nu este important dacă acest articol va fi publicat sau va fi citit de cine trebuie, ci faptul că a fost scris la timpul oportun.”

Că scriindu-l, am dat poate, pe alocuri, dovadă de un exces de patimă, asta se datorește, după părerea mea, faptului că această temă capătă acum la noi o importanță de prim rang”.

Leonid Leonov și-a încheiat articolul apărut în „Literaturnaia gazeta” citind titlurile unor cărți valoroase de genul amintit și insistând asupra necesității de a stimula apariția altora, la fel de utile pentru dezvoltarea orizontului de gândire al fiecărui constructor al comunismului.

Ziua presei române

Printr-o hotărâre a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, începând de anul trecut ziua de 15 august — aniversarea apariției primului număr al ziarului „Știința” — a fost declarată Ziua presei române.

Pornite din tipărițe tainuite în pivnițele unor case sărăcăcioase, „Știința” ilegală, „Lupta de clasă”, „România liberă” și celelalte publicații comuniste pătrundeau ca o lumină dătătoare de viață în atelierile fabricilor și uzinelor, în galeriile minelor, în căsuțele fărâncate copleșite de mizerie. Ele chemau la luptă împotriva exploatării și asupririi celor ce muncesc, împotriva politicii de fascizare a țării și a războiului antisovietic, pentru răsturnarea regimului burghezo-moșieresc și independența națională a țării.

După eliberarea patriei și instaurarea regimului democratic, presa a adus, sub conducerea partidului, o contribuție de seamă la lupta pentru consolidarea puterii populare, pentru mobilizarea energiilor creatoare ale întregului popor muncitor în opera de construire a socialismului. De la mica tipografie olandeză și până la modernul complex al „Casei Științei”, care tipărește ziare și reviste în milioane de exemplare, presa noastră comunistă a oglindit astfel zi de zi calea plină de lupte și victorii pe care a străbătut-o Partidul Munci-

toresc Român, conducător încercat și înțelept al poporului nostru.

În paginile ziarelor noastre pulsează viața poporului, a țării. În ele pătrund larg faptele eroice de muncă, pasiunea și dragostea cu care oamenii muncii, în frunte cu comunistii, luptă pentru traducerea în viață a hotărârilor Congresului al III-lea al P.M.R., pentru îndeplinirea prevederilor planului de șase ani; ele reflectă succesele obținute de popor în opera de desăvârșire a construcției socialiste, în toate domeniile de activitate.

Exprimând democratismul profund al orânduiri noastre, presa comunistă se adresează maselor și este scrisă de mase. Prin intermediul scrisorilor trimise redacțiilor de zeci și zeci de mii de corespondenți voluntari ziarele se îmbogățesc cu imagini din viața intensă, patetică a constructorilor socialismului din patria noastră, cu chipuri de oameni în care apar, în toată măsura și frumusețea lor, trăsăturile omului nou.

Ziua presei române a însemnat pentru întreaga noastră presă, pentru toți slujitorii ei, pentru marea armată de corespondenți voluntari un nou prilej de a-și reafirma devotamentul fără rezerve față de partidul clasei muncitoare, față de nemuritoarele idei ale marxism-leninismului, față de ideile socialismului și păcii.

● CĂRȚI NOI ● CĂRȚI NOI ● CĂRȚI NOI ●

Povestiri de dragoste

O poveste de dragoste desprinsă parcă din legendele Olimpului, înscrisă pe portativul unei melopee asiatice, a străbătut iulgerător țări și continente purtând pe aripile ei numele unui scriitor — G. Aitmatov și al eroilor plămășiți de fantezia sa — Djamilia și Dainar.

Intr-adevăr, „Djamilia”, navela lui Aitmatov, a cunoscut imediat după apariție un bine meritat succes nu numai în Uniunea Sovietică ci și în multe alte țări, fiind primită pretutindeni ca un mesaj ce vestea apariția unui talentat scriitor.

Cu ultima lui povestire („Primul învățător”, apărută în „Novii mir” numărul 7/1962), Aitmatov și-a afirmat încă o dată atașamentul pentru ținutul său de baștină, aul-urile kirghize de la poalele munților Tian-Șan, din care se alcătuiește universul său artistic. Dragostea lui Dainar pentru Djamilia poartă și ea amprenta locurilor sub raportul atmosferei, al tradițiilor și al încercărilor ei adevărate; zborul iubirii lor spre înălțimile împlinirii este cu atât mai emoționant cu cât terenul de decolare și zonele pe care trebuie să le străbată sînt mai pline de vechi și neclintite obstacole.

Djamilia și Dainar trebuie să înfrunte toate prejudecățile suprapuse și cimentate de-a lungul timpului. Djamilia se va despărți totuși de primul ei soț, în pofida urgiilor amenințătoare.

Din aceleași surse locale se trage și tonalitatea stilistică a povestirii, impregnată de o poezie diafană și grațioasă, care se mlădie ușor și se insinuează fascinant în deslășu-

rarea narațiunii. Aitmatov pare să posede secretul de a desprinde aburul de pe suprafața oglinzilor, presărindu-l pe irunțile cititorilor arzînde de încordare.

Dar nici amintirea moravurilor de mult apuse și nici inelabila poezie orientală nu

pot explica pe deplin valoarea lucrării. Prefațatorul volumului, Alexandra Bărcăcilă, a găsit unul din elementele prețioase ale poeziei lui Aitmatov și anume fuziunea dintre legendele primare ale Kirghiziei și realitatea contemporană, sovietică, a povestirii. La întretărirea acestor două hotare autorul a aflat oamori certe de umanitate aleasă, în care motivul etern al dragostei răsună cu o nouă puritate. La care trebuie să adăugăm cunoașterea profundă a firii omeniești, care ghidează cu precizie creația lui Aitmatov.

Din această cunoaștere rezultă, de altfel, cele mai bune dintre paginile povestirii. Ait-

matov atinge, așa cum e și firesc, momentul de tensiune maximal al narațiunii în prevestirea dragostei dintre eroii novelei sale. Cîntecul lui Dainar, în care pasiunile inimii au ceva din fiorul bucuriei și din tragismul actului creator autentic, e un preludeu magistral la epilogul care încununază iubirea celor doi eroi. Tot ceea ce trebuia spus a fost spus pînă la prima lor îmbrățișare, care e un acord grav și definitiv.

Cea de a doua navelă din volumul apărut în traducere românească, „Defileul”, completează, întregeste într-un fel prima povestire. Aitmatov nu e numai un poet al marilor bucurii ale dragostei, ci și un cîntăreț inspirat al tragismului ei. Șoferul Ilias și frumoasa Asel pornesc la drum aureolați de o pasiune puternică și umbra Kadicej — femeia care îl urmărește pe Ilias cu dragostea ei — pare că n-o va întuneca niciodată. Ilias întîmpină fericit nașterea fiului după care se afundă însă într-un abis de unde nu mai există cale de întoarcere. O eroare provenită dintr-o acțiune pripită îl antrenează pe drumul pierzaniei. Chipul drag al frumoasei Asel este uitat pentru un timp și degringolada lui Ilias nu mai poate fi oprită decât foarte tîrziu, cînd Asel își va fi găsit locul în casa cantonierului Baitemir.

În ambele povestiri, Aitmatov se dovedește un novelist de largă respirație artistică. El stăpînește și sudează într-un singur bloc arta detaliului semnificativ, conciziunea expresiei și capacitatea de a aduce la suprafață, printr-o singură apăsare de pedală, tumultul vieții interioare a eroilor săi.

Paul Granea

R. Babaev

Portret de muncitor (linogravură)

PROBLEMA VIRUS-CELULĂ

În ultimii ani laboratoarele unor institute științifice sovietice au studiat cu atenție reacția virusurilor cu celulele sensibile ale organismului viu. A fost elaborată o anatomie detaliată a particulelor virotice. Rămăseseră, însă, nelămurite o seamă de probleme și anume: cum pătrunde particula virotică în celulă, cum se comportă virusul în celula vie și de ce fel de preparate e nevoie spre a combate virusii și care în același timp să nu acționeze și împotriva celulelor?

În momentul de față, de problema virus-celulă se ocupă în special laboratorul de fiziologie al Institutului de virusologie al Academiei de științe medicale a U.R.S.S. Institutul a dobândit succese importante în studiul teoretic al virusului și pe tărîmul interacțiunii dintre virus și celulă. De asemenea, au fost descoperiți noi virusi iar în momentul de față cercetătorii se străduiesc să afle ce boli pricinuesc aceștia. Colaboratorii Institutului au pro-

pus și o metodică nouă de diagnosticare rapidă a maladiilor virotice. O izbîndă de mare însemnătate a fost succesul dobîndit în lupta împotriva virusului poliomielitei.

În ultimii ani au luat cunoștință de lucrările Institutului de virusologie mulți savanți din Cehoslovacia, R.P.R., S.U.A., Franța și Australia. În laboratoarele institutului fac practică și își pregătesc disertații tineri cercetători din țara noastră, China, Bulgaria, R.A.U.

Ultima adunare generală a Academiei de Științe a U.R.S.S. a acordat o mare atenție ciberneticii și în special ramurii ei tehnice. În cuvîntul de deschidere rostit de președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., academicianul M. V. Keldiș și în expunerile făcute de alți academicieni și cercetători au fost prezentate numeroase realizări ale științei sovietice în domeniul ciberneticii, subliniindu-se în același timp necesitatea dezvoltării acestui domeniu științific nou. Recent, a avut loc la Moscova o nouă dezbatere asupra problemelor teoretice ale ciberneticii la care au luat parte matematicieni, fizicieni, filozofi, psihologi și medici, cu alte cuvinte specialiști din diverse ramuri ale științei și tehnicii influențate de această știință.

După conferința asupra
problemelor teoretice ale ciberneticii

Gîndesc mașinile cibernetice?

Leapunov definește cibernetica drept știința care studiază procesele de comandă și control în mașini și în organismele vii, iar prin comandă înțelegem organizarea acțiunilor cu un anumit scop. Din această definiție rezultă că cibernetica marchează începutul unei noi epoci în știință, epocă de apariție și dezvoltare rapidă a unor noi capitole care leagă domenii ce pînă acum păreau foarte depărtate unele de altele. Procesele de comandă pot fi observate pretutindeni, atît în organismele vii, în mașinile automate, cit și în societatea în care trăim. Cu toate acestea, abia în ultimii ani a putut fi precizată ideea unității legilor cărora li se supun procesele de comandă, oriunde ar avea ele loc: în sistemul nervos al animalului sau al omului, în mașinile de calculat, în dispozitivele de comandă automată, în structurile economice ale societății moderne. Această idee stă la baza noii științe — cibernetica.

Înainte de apariția vieții nu exista comandă. Această însușire poate fi socotită mai caracteristică pentru organismele vii decît existența schimburilor cu mediul înconjurător, care pot fi observate și în natura moartă. Căci, fără sisteme de comandă nici un organism viu nu poate funcționa.

Primele sisteme primitive de comandă automată au fost o imitație a activității omului sau animalului și au apărut încă din secolul XVIII, prevestind o eră nouă. Începînd cu această dată, sistemele de comandă create de om au putut fi studiate amănunțit, cu alte cuvinte s-a realizat posibilitatea studierii pe elemente simple a legilor automatelor, cunoaștere necesară stabilirii legilor și teoriei ciberneticii. Căci numai mergînd pe această cale, adică a realizărilor tehnice, pot fi desfructate în sistemele de comandă complicate, caracteristice organismelor vii, legile pe care se bazează aceste sisteme. Din această cauză, dezvoltarea ciberneticii în general este strîns le-

gată de dezvoltarea ramurii tehnice a ciberneticii.

Principiul unității legilor de comandă în orice sisteme are și o importanță practică, deoarece ne dă posibilitatea să verificăm pe modele diferitele ipoteze despre funcționarea sistemului nervos și prin aceasta îi ajută pe fiziologi să înțeleagă funcționarea lui. Colaborarea cu științele fizico-matematice și tehnice prevestește acum în biologie o adevărată revoluționare a acesteia. De altfel, principiul unității legilor de comandă este extrem de prețios și pentru ingineri, dat fiind că observarea activității omului și analiza bazelor fiziologice și psihologice ale acestei activități dau naștere unor concepții noi care, mai apoi, sînt aplicate în construirea mașinilor automate.

După cum rezultă din cele de mai sus cibernetica se prezintă ca o știință complexă, care studiază procesele de comandă pe un plan larg, fiind legată de fenomenele vieții în general și ale activității omului în special. Procese de comandă în celulele organismelor vii, în societatea omenească, în procesele tehnice automatizate, în diferitele fenomene ale activității intelectuale ale omului, toate aceste domenii sînt cuprinse de cibernetica și au fost discutate în cursul dezbaterii asupra problemelor teoretice ale ciberneticii care a avut loc la Moscova și de care am amintit la început. În același timp, în cursul discuțiilor au fost prezentate și numeroase aplicații ale ciberneticii în Uniunea Sovietică. Desigur, e dificil să expunem aici toate problemele ridicate de domeniile atît de variate ale ciberneticii, așa încît ne vom opri numai asupra citorva.

Prima operație în procesul de comandă o constituie primirea de informații a obiectului comandat. Tehnica modernă trece de la comanda unor agregate separate la comanda unui ansamblu complex, ceea ce

presupune culegerea a numeroase informații, uneori de la distanțe mari, cum este cazul în sistemele energetice sau în comanda navelor cosmice. Pentru prelucrarea acestor informații au fost realizate mașini logice sau de calcul care arată devierea procesului de la mersul normal așa cum acesta a fost definit la început. În prezent ne aflăm în pragul realizării unor mașini cibernetice pentru studii și comanda unor obiecte complexe, în care formula de calcul pentru prelucrarea informațiilor primite nu este introdusă dinainte. Aceste mașini cibernetice sînt dispozitive care se auto-adaptează și care, în viitor, vor putea defini starea sistemului și deci comanda sisteme complexe după o serie de indicii pe care omul fie că nu este în stare să le aprecieze, fie că le apreciază în subconștient.

Din multiplele direcții de cercetare abordate de oamenii de știință sovietici în domeniul ciberneticii vom cita una dintre cele mai interesante, și anume descifrarea automată a imaginilor vizuale. Imaginea unei litere, de exemplu litera „a”, poate avea mai multe variante grafice pe care omul le recunoaște ușor și le atribuie literii respective. Mașinile cibernetice au reușit să citească un text imprimat, dar în ce privește citirea textelor manuscrise — problema mult mai complexă — încercările sînt încă în curs. În aceeași direcție trebuie semnalată și construirea de mașini care urmează să stabilească logic dacă o imagine aparține unui animal sau altuia, unui bărbat, unei cifre etc.

Putem fi siguri încă de pe acum că într-un viitor apropiat vom putea învăța mașinile nu numai să recunoască imaginile, ci să și îndeplinească unele procese mai complicate. Iar într-un viitor ceva mai îndepărtat vor fi concepute mașini care vor înlocui omul în acțiuni foarte subtile cum ar fi recunoașterea defectelor unui agregat după zgomotul

lui, punerea diagnosticului după ritmul bătăilor inimii etc.

E locul să punem aci întrebarea: poate o mașină cibernetică să îndeplinească funcțiuni care nu au fost introduse mai dinainte într-o altă formă? La această întrebare, foarte controversată, se pare că se poate răspunde afirmativ. Într-adevăr, omul, constructorul mașinii, introduce o proprietate mai generală pe baza căreia mașina caută să perfecționeze o anumită cerință a procesului comandat, de exemplu, rapiditatea procesului. Aceasta nu înseamnă, neapărat, că și omul poate executa o asemenea perfecționare în realizarea procesului. Mașinile cibernetice vor putea elabora cele mai bune legi de comandă a procesului condus care, în multe cazuri, vor fi neașteptate chiar pentru constructorul lor. De aceea nu e considerată ca o imposibilitate realizarea de sisteme care, în mod automat, își perfecționează structura și, prin aceasta, asigură un progres care se aseamănă cu progresul formelor vii. În acest sens se poate afirma că mașinile cibernetice gîndesc.

Dar cibernetica nu se aplică numai la procese tehnice. După sfîșuirea de la Moscova, acad. B. I. Berg, președintele Consiliului științific pentru cibernetica de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S. a concretizat astfel perspectivele și direcțiile de cercetare cibernetica în U.R.S.S.:

„Cibernetica își găsește o largă aplicare în cele mai diverse ramuri ale științei, tehnicii, culturii. Conferința de la Moscova a subliniat importanța aplicării ciberneticii în diferitele ramuri ale economiei. Posibilitățile ciberneticii în ce privește îmbunătățirea planificării economiei naționale, de pildă, sînt nepuizabile“.

Ing. Ilie Papadache
Șef de secție la Institutul de cercetări electrotehnice

O artă tînără, pentru tineri

În întîmpinarea Congresului constitutiv al Uniunii lucrătorilor din cinematografia sovietică, „Literaturnaia Gazeta” a inaugurat recent o dezbateră despre problemele cinematografului sovietic contemporan.

Reproducem mai jos un extras din intervenția lui Mihail Romm, intitulată „O artă pentru tineret”, în care sînt exprimate opinii interesante despre realizările și țelurile cinematografului de astăzi.

Priviți mulțimea spectatorilor ce ies de la orice cinema. Cei mai mulți sînt tineri. Cercetați corespondența primită de orice regizor de film, de pildă teancul voluminos de scrisori de pe biroul meu. Sînt scrisori primite de la spectatori tineri. Cinematografia este una dintre cele mai tînere arte, dar tînerețea ei rezidă și în împrejurarea că e artă preferată a celor tineri.

Uneori îi invidiez pe scriitori. Sigur, nici o carte nu poate întruni 50 de milioane de cititori cu aceeași fulgerătoare rapiditate cu care 50 de milioane de spectatori vizionează un film, dar cartea — se înțelege o carte bună — dă posibilitatea unei „arderii” treptate, în timp. „Pe Donul liniștit”, de pildă, trăiește astăzi de parcă ar fi fost scris ieri. În timp ce un film — chiar un film bun — după două-trei decenii îmbătrînește invariabil. Este caracteristica unei arte tînere.

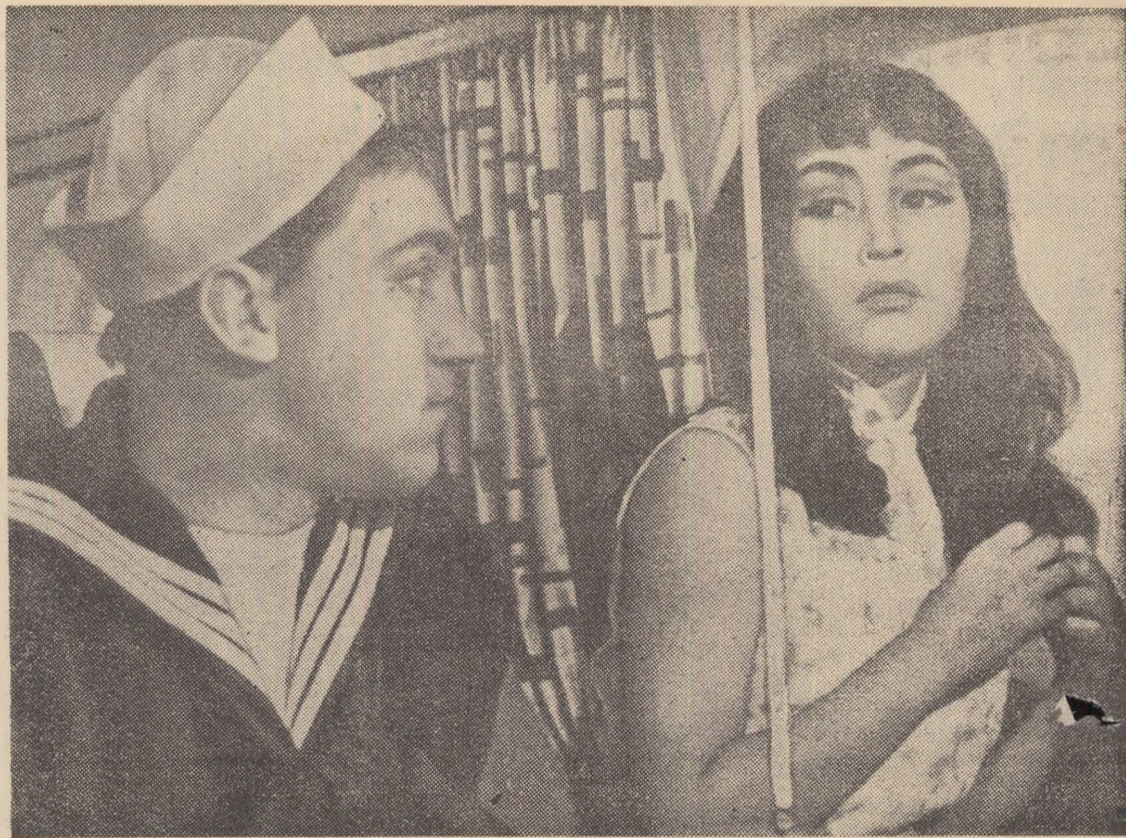
Uneori, cînd apare un film nou, chiar dacă nu-i ireproșabil dar e creat de un tînăr regizor, el produce o mai mare bucurie decît creația unui bătrîn maestru, fie ea bine echilibrată în toate componentele. Și asta pentru că în filmul tînărului se întrevede întotdeauna o mlădiță a viitorului artei noastre, un mugur al dezvoltării tînerei cinematografului.

Primul Congres constitutiv al Uniunii lucrătorilor din cinematografia sovietică va avea loc peste cîteva luni. Aproape treizeci de ani despart acest prim Congres al cineaștilor de cel dintîi Congres al scriitorilor. În acești ani cinematografia a străbătut un drum lung, s-a maturizat, arma ei a devenit mai rafinată, mai subtilă. Artă noastră cinematografică s-a deprins să vorbească contemporanilor despre lucrurile cele mai complicate. S-a deprins să studieze omul, să exploreze viața societății noastre cu o perspicacitate de care înainte era capabilă numai marea literatură. În această nouă cinematografie sovietică din al șaptelea deceniu al veacului nostru un rol decisiv îl joacă tineretul.

Eu privesc întotdeauna arta ca pe o dualitate: pe de o parte creația, pe de altă parte percepția ei. Acest lucru este cu deosebire important pentru cinematografie. Și cînd afirm că rolul hotărîtor în arta cinematografică îl are tineretul, îi am în vedere nu numai pe tinerii regizori, pe autorii de scenarii, pe operatori, pe pictori, ci și pe spectatori, care contribuie și ei la formarea artei noastre, care sînt pentru noi o necesitate imperioasă.

E bine că primul Congres al cineaștilor se întrunește acum, căci înainte cu zece-cincisprezece ani nu exista acest puternic detașament de tineri care s-a ridicat după al XX-lea Congres al P.C.U.S.

Înființat acum cîțiva ani, Comitetul organizatoric al Uniunii cineaștilor și mai ales prezidiul lui a fost alcătuit din oameni a căror vîrstă medie poate fi definită pe scurt: „trecut de șaiszeci”. Sper că această vîrstă medie a conducerii Uniunii va fi scăzută, de pildă, la jumătate. Revoluția franceză a dat cei mai tineri generali. Revoluția din Octombrie a avut comandanți de douăzeci de ani. După primul Congres, cinematografia trebuie să fie condusă de oameni foarte tineri. Nu pentru că cei vîrstnici au obosit, ci pentru că asta-i o lege a cinematografului — arta cea mai tînără, arta care se adresează mai cu seamă tineretului.

Moment din filmul „713 cere aterizarea”, o producție „Lenfilm”, care va rula în curînd pe ecranele noastre

★ FILMUL ★

Janna Bolotova a împlinit douăzeci de ani

Vă mai aduceți aminte de Galea, fata delicată și visătoare din filmul „Casa în care locuiesc”? Interpreta ei, Janna Bolotova, pe atunci elevă în clasa a opta, se prezentase la studiourile „Maxim Gorki” din Moscova în urma unui anunț citit în „Vecerniaia Moskva” care specifica: „Se caută o interpretă pentru rolul unei fete de 17—18 ani”. Cînd a ajuns la studio, a găsit acolo pentru probe sute de fete de vîrsta ei iar mai tîrziu a aflat că în total concu-raseră pentru acest rol cîteva mii de tînere moscovite. Regizorul Kulidjanov a preferat-o pe Janna pentru că trăsăturile

ei se apropiau cel mai mult de imaginea pe care și-o făcuse despre micuța Galea, adolescenta romantică a cărei viață a fost frîntă atît de tragic de război. În cursul filmărilor talentul Jannei a întrecut toate așteptările cineaștilor. Toată lumea s-a îndemnat-o să se consacre artei filmului. Și, într-adevăr, după absolvirea școlii medii s-a înscris la Institutul unional de cinematografie; în momentul de față este studentă în anul IV.

Janna Bolotova are acum 20 de ani. În activitatea ei artistică s-a înscris recent un al doilea rol: Tanea, din filmul lui Serghei Gherasimov „Oameni și fiare”. Crescută de o mamă rămasă văduvă de timpuriu, Tania este în prima parte a filmului o fată alintată și capricioasă, convinsă că i se cuvine totul și comportîndu-se ca un mic despot. Foarte interesantă pentru formarea actriței a fost redarea transformărilor prin care trece eroina. În timpul unei călătorii, Tania întâlnește un om cu

o experiență dureroasă de viață. Relatările acestuia despre anii de prizonierat petrecuți în străinătate, despre suferința omenească înfîlțită pe drumurile străbătute, produc un adevărat șoc în sufletul fetei. Ea înțelege multe lucruri la care nu s-a gîndit mai înainte, începe să reflecteze cu mai multă seriozitate la viață, la relațiile cu oamenii. Transformarea petrecută în sufletul eroinei nu se petrece totuși brusc. Dar cînd se termină filmul spectatorii sînt convinși că Tania va deveni într-o zi un om bun, integru.

Studentă în clasa regizorului Serghei Gherasimov, Bolotova a obținut pentru interpretarea acestui personaj, calificativul „excepțional”. În jocul actriței se remarcă, după cum a arătat Gherasimov, „o străduință izbucită de a reda caracterul eroinei în mișcare, de a face perceptibile cele mai infime nuanțe din transformarea ei sufletească. dialectica formării caracterului ei”.

Tragedia unei actrițe

Un comentariu al „Izvestiei”

Știrea sinuciderii celebrei Marilyn Monroe a pasionat zilele trecute toate familiile americane. Căci moartea actriței a depășit cadrul unei tragedii personale și a dobîndit o semnificație socială, pronunțînd o sentință, din păcate nu capitală, împotriva monstrului hidos care disprețuiește tot ceea ce este bun, autentic, natural în artă, și al cărui nume este Hollywood.

Moartea actriței este o mărturie fără echivoc: Marilyn Monroe este o victimă a Hollywood-ului.

În 1950, filmele în care a jucat Monroe au adus magnaților cinematografului 200 de milioane de dolari. Ziarele americane au scris în necrologurile lor că industria de filme a comercializat trupul lui Marilyn, neștinînd seama de sufletul ei. Personalitatea actriței, care se afirma tot mai mult o dată cu trecerea anilor clocotînd de minie, tinjînd după adevăr, se sufoca în limitele prostucienne ale fizicului ei.

Orice s-ar spune despre talentul lui Monroe, în ultimii ani ea a fost preocupată de o muncă serioasă de creație, de dramă, de activitatea scenică și încercase chiar să ia lecții despre sistemul lui Stanislavski într-un studio actoricesc din New York. Dar aceste elanuri au fost înăbușite, luate în ris, căci nu concordau cu genul rentabil de „blondă preferată de gentlemen”. Marilyn Monroe suferea de o serioasă astenie nervoasă, o boală gravă, confirmată și de rezultatele autopsiei dar compania „20-th Century Fox” pentru care lucra în ultima vreme (filmul a rămas neterminat) a socotit această boală drept un capriciu de ac-

trită răsfiată și s-a scandalizat cînd Monroe n-a mai venit la filmări, reziliindu-i contractul.

Gloria lui Marilyn Monroe începuse să apună. Dar continua totuși să fie utilizată ca actriță de comedie, întruchipînd femei frivole, lipsite de griji, mască sub care s-au născut elementele tragice ale vieții ei.

„Un fapt dureros, impresionant este acela că miss Monroe era sincer preocupată de creația artistică atît în filmele ei cît și în teatru — a observat „New York Times” în articolul redacțional consacrat morții tragice a actriței. Dar eforturile depuse pentru a învinge nenumăratele obstacole din calea dezvoltării ei profesionale au costat-o scump. În aceasta constă tragedia ei și tragedia Hollywood-ului”. Cunoscutul actor englez Laurence Olivier a scris că Marilyn Monroe a fost „o jertfă tipică a reclamei și senzaționalului” și că „era exploatată dincolo de orice limite”.

Cu promptitudinea-i arhicunoscută, presa americană n-a întîrziat să umple nenumărate pagini cu fotografiile ale actriței și cu articole detaliate despre viața și moartea ei. Fotografiile arată o femeie frumoasă, tînără, nespus de fericită. Punîndu-și capăt vieții în zorii unei zile de duminică, Marilyn Monroe a dezvăluit, însă, lumii ce adevăr amar se ascunde dincolo de această „fericire”.

Dar mașina Hollywood-ului, în aparență atît de inofensivă își vede mai departe de treabă, dînd naștere unor noi stele și altor tragedii.

S. Kondrașov

Reflector

Pe eroii „Tragediei optimiste” a lui Vsevolod Vișnevski, îndrăgiiți de milioane de spectatori din multe țări ale lumii îi vom revedea într-o nouă producție „Mosfilm”. Regia este semnată de S. Samsonov. În distribuție figurează Margarita Volodina (femeia comisar), Viaceslav Tihonov (Alexei), Boris Andreev (căpetenia amariștilor).

Clasa regizorului M. Romm a prezentat ca spectacol de diplomă „Vrăjitoarele din Salem” de Arthur Miller. Printre tinerii absolvenți se află actori care și-au cucerit încă din anii studenției aprecierea și simpatia publicului. Astfel, interpretul rolului principal din spectacol este Volodea Ivașov, protagonistul din „Balada soldatului”. Mai amintim dintre absolvenții din acest an pe Liudmila Marcenko, S. Svetlicinaia („Cîntec de leagăn”), B. Iurcenko, L. Abramova ș.a.

Gheorghi Tovstonogov, prim-regizorul teatrului „Pușkin” din Leningrad, se află la prima sa creație cinematografică. El va semna scenariul și regia filmului de scurt metraj „La lumina zilei”, o adaptare pentru ecran a povestirii lui Em. Kazakevici.

„Un film de profundă analiză psihologică”. Așa e caracterizat de critică noul film al regizorilor A. Alov și V. Naumov „O asemenea viață”, inspirat de o suită de nuvele ale scriitorului american Albert Maltz, care descriu destinul tragic al unui copil în condițiile capitalismului.

Complotul împotriva lui Hitler

(urmare din pag. 4-a)

meu de popor, doreau să-și realizeze țelurile fără participarea acestuia, să hotărască fără popor dar în numele lui soarta viitoare a Germaniei.

Principala miză a complotiștilor era o înțelegere cu cercurile reacționare anglo-americane. Scopul complotului era în esență crearea condițiilor pentru o pace separată cu Occidentul prin asasinarea lui Hitler, după care toate forțele și toată puterea militară a Germaniei hitleriste să fie aruncate împotriva forțelor armate sovietice.

Dar în condițiile ofensivei victorioase a Armatei Sovietice cercurile imperialiste din S.U.A. și Anglia, deși simpatizau cu complotiștii și în linii mari erau de acord cu ei și îi susțineau, nu s-au putut totuși hotărî la o înțelegere deschisă cu aceștia și la acțiuni directe împotriva U.R.S.S.

★

În Occident se desfășoară pe tot frontul o falsificare premeditată a evenimentelor de la 20 iulie 1944. Primul și cel mai important scop al acestei falsificări este reabilitarea generalilor hitleriști, a corpului ofițeresc, a oamenilor de stat și a politicienilor care poartă răspunderea crimelor săvârșite în timpul celui de-al doilea război mondial.

În al doilea rând, istoricii occidentali încearcă să exagereze rolul ju-

cat de evenimentele de la 20 iulie în slăbirea regimului hitlerist și în victoria asupra Germaniei fasciste. În realitate, explozia nereușită de la 20 iulie 1944 și putsch-ul care i-a urmat n-au influențat și nu au putut influența deznodământul războiului mondial. Infringerea Germaniei hitleriste a fost determinată de forțele armate sovietice, sub ale căror lovituri zdrobitoare s-a prăbușit frontul hitlerist.

În sfârșit, falsificatorii americani și cei de la Bonn vor să prezinte gruparea Górdeler-Beck ca principala forță a mișcării antifasciste din Germania hitleristă. Nu întâmplător a numit Allan Dulles complotul: „Mișcarea clandestină din Germania”. Acest fals urmărește nu numai să diminueze importanța adevăratei mișcări antifasciste germane din anii celui de-al doilea război mondial, în fruntea căreia se aflau comuniștii germani ci și să dovedească că guvernul de la Bonn, mergînd pe urmele „antihitleristului” Górdeler, s-ar situa pe o poziție antifascistă.

Denaturarea adevărului istoric despre complotul de la 20 iulie 1944 servește astfel nu numai pentru trecut ci și scopuri politice actuale. Ea face parte integrantă din ideologia militaristă a revanșarzilor de la Bonn, este unul din mijloacele de pregătire psihologică a unui nou război.

Datele incontestabile ale istoriei fac, însă, ca din toate aceste încercări de falsificare să nu rămînă piatră de piatră.

Gospodine!
COMPLETAȚI
ȘI REÎNNOIȚI
VESELA DV., CU
VASELE EMAILATE
GROASE ȘI DURABILE
IDEAL
PRODUSE DE
UZINELE
EMAILUL ROȘU
MEDIAS

VITRO — spală geamuri, oglinzi, cristale

VITRO — este economic și practic

VITRO — vă ușurează munca în gospodărie

VITRO — lichid în flacoane de plastic

produs al cooperativei

„CHIMICA“

București, Cal. Șerban Vodă 22-24

De vânzare

la toate magazinele de specialitate

...în fiecare sticlă
un izvor de sănătate!

BETI
APE MINERALE
NATURALE
MEDICINALE
SLĂNIC • HEBE • MALNAS
CĂCIULATA • LIPOVA • VILCELE
LA MAGAZINELE ALIMENTARE,
CENTRE DE CURĂ ȘI RĂCORITOARE

**PRODUSELE
ZAHAROASE**

SÎNT
RECOMANDATE
PENTRU TOATE
VÎRSTELE

Sînt
DELICIOASE
CU GUSTURI
VARIATE
și
RECONFORTANTE

Fabrica de articole din tablă

Codlea — Brașov, telefon 146

Vinde din stoc disponibil :

- Tablă zincată 1x 700x750 m/m
- Cuvele din piele dim. 20,60,70 și 80 m/m
- Geam șlefuit pentru noptiere dim. 5x345x37,5 m/m
- Bureți din sîrmă 300 m/m
- Garnituri din piele „Nutting” de 120x96, 205x205, 290x250 m/m
- Plăcuțe Vidia sub 3 gr. buc.
- Perii circulare de 300 m/m

LA MASĂ
SERVIȚI
BRÎNZETURILE
DE CALITATE SUPERIOARĂ
TRAPIST
BUCEGI
PRODUSE DE
I.C.I.L.
BRAȘOV

Umbre deasupra Congo-ului

La 26 iulie, la Washington s-a anunțat că guvernele american și englez au încheiat un acord asupra unor așa numite „principii fundamentale ale unei formule de compromis” față de Katanga. Presa americană nu face nici un mister din „principiile” și elementele componente ale „formulei” katangheze. E vorba de o tranzacție încheiată după tocmești aprige pentru bogățiile Congo-ului între cei mai influenți membri ai N.A.T.O.-ului.

Pentru nimeni nu-i un secret că cercurile conducătoare din S.U.A., Anglia, Belgia, ca și alți membri ai N.A.T.O.-ului luptă de multă vreme pentru a-și asigura dominația în cele mai bogate regiuni ale continentului african. Cei mai puternici adversari sunt S.U.A. și Anglia, care poartă un adevărat război economic pentru peștele și resursele naturale africane, pentru dreptul de a-și impune voința unor popoare recent eliberate de sub jugul colonialist. Acest război invizibil se desfășoară mai ales în Africa centrală, pe teritoriul Katangăi și Rodeziei bogate în minerale utile.

Monopolurile engleze continuă să păstreze multe poziții economice în această regiune africană; ele controlează industria minieră din Rodezia și stăpinesc, prin intermediul companiei „Tanganyika Concession Limited”, un important pachet de acțiuni ale concernului „Union Minière”, adevăratul stăpîn al Katangăi. Acum, de teama unui eventual avînt al luptei de eliberare națională în Federația Rodezia și Nyassaland, monopolurile engleze vor să înjghebeze o uniune între protejati din această federație și marioneta katangheză Chombe. Telul urmărit este, evident, consolidarea pozițiilor lor în inima continentului african și crearea unor state marionetă subordonate controlului lor, ca o contrapondere față de naționalismul african în plin avînt. Așa se explică sprijinul pe care îl acordă ele acțiunilor scizioniste ale lui Chombe și împotrivirea lor la orice formă de presiune asupra acestuia.

Dar planurile engleze vin în contradicție cu cele ale neocoloniștilor americani. Aceștia ar dori să fie stăpîni necontestăți în Africa. Erijindu-se în postura de „prieteni” ai popoarelor africane și camuflându-se sub masca de „apărători” împotriva „vechilor” puteri colonialiste, monopolurile americane se amestecă insistent în economia tinerelor țări, acaparînd posturi-cheie. E de ajuns să arătăm că investițiile făcute de S.U.A. în Africa în ultimii ani au sporit de la 200 de milioane de dolari, cit erau în 1939, la 3 miliarde în 1961, crescînd adică de 15 ori! În clipa de față monopolurile din Wall Street vor să înlăture definitiv dominația concurenților lor europeni și să le ia locul subordonîndu-și întreg continentul african.

Presă burgheză din Anglia comentează cu o iritare fățișă aceste manevre. Prezentînd recent poziția S.U.A. în Congo, „Sunday Telegraph” a scris, de pildă, că în prezent „crește bănuiala că perspectiva înlăturării lui „Union Minière” din Katanga se vădește a fi tot mai ademenitoare pentru o seamă de grupări puternice de la Washington”. La drept vorbind, însă, business-ul american nu se mai află în stadiul de căutare a unei „perspective”, ci înfrîngînd orice piedică, pătrunde în sfera de influență engleză în Africa Centrală. Grupul Rockefeller a acaparat o parte din acțiunile companiei „Tanganyika Concession Limited”. Trustul „American Metal Clymax” deține peste 50 la sută din acțiunile companiei producătoare de cupru „Rhodesian Selection Trust” și circa o treime din acțiunile altei companii rodeziene. Aceste două companii furnizează circa 6 la sută din producția de cupru a țărilor capitaliste, deci nu cu mult mai puțin decît „Union Minière”. Acuma business-ul american își propune ca misiune principală să-și asigure controlul asupra lui „Union Minière”, adică să pătrundă în Katanga.

Iată de ce Washingtonul și Londra își încrucisează spadele pentru a lichida lunga criză katangheză. „Unchiul Sam”, care a obosit se pare așteptînd ca problema katangheză să fie soluționată indirect, a trecut la acțiune hotărîtoare și radicale. Emisari americani au fost trimiși de urgență în Europa spre a înfrînge rezistența partenerilor. Menon Williams, adjunctul pentru problemele Africii al secretarului Departamentului de Stat, a făcut la sfîrșitul lui iulie un lung turneu la Londra, Bruxelles, Paris, Bonn și Roma unde a purtat tratative în legătură cu Katanga. Un alt imputernicit al lui Dean Rusk, anume Garland Cleveland, vizitase cu câteva zile mai înainte în același scop, Londra și Parisul. Apoi însuși Rusk a avut la Geneva o convorbire cu lordul Home, ministrul englez de Externe. După care a putut să raporteze președintelui Kennedy că faimoasa „formulă de compromis” în problema Katangăi e gata.

Sabotarea de către puterile occidentale a hotărîrilor luate de O.N.U. cu privire la Congo și amestecul lor în treburile interne ale acestuia urmăresc de fapt să încurajeze rezistența împotriva unificării reale a țării și să perpetueze exploatarea bogățiilor din Katangă de către monopolurile străine.

Presă americană prevestește cu un ton optimist o soluționare apropiată, „de compromis”, a crizei katangheze. Dar s-ar putea ca optimismul ei să se dovedească prematur, întrucît știri din Anglia arată că cercurile conducătoare engleze sînt hotărîte să-și apere pozițiile. Ele refuză să subscrie la orice măsură eficientă îndreptată împotriva regimului scizionist al lui Chombe.

Ori cum ar evolua, însă, situația, un lucru e limpede și anume că noua înțelegere anglo-americană în problema Congo-ului este dictată nu de grija pentru înlăturarea crizei congoleze, ci e numai o altă formă de împărțire imperialistă a bogățiilor Congo-ului peste capul poporului congolez.

Mai mult, puterile occidentale intenționează să folosească pentru a-și menține poziția lor în Katan-

ga și apropiata revizuire a Constituției Congo-ului, despre care a vorbit zilele trecute premierul Adoula. Conform proiectului anunțat, Congo-ul ar urma să devină o federație de republici cu drepturi foarte largi. De altfel, comunicatul publicat în legătură cu acest proiect nici nu folosește termenul de „provincii” ci de „state membre” (?). În legătură cu cele de mai sus, un corresponsent al agenției „France Presse” a remarcat că noua constituție se întemeiază pe principii aprobate de Chombe anul trecut. Iar Chombe însuși a declarat că a primit cu „o mare satisfacție” comunicatul referitor la proiectul noii constituții.

Noua cîrdășie a imperialiștilor este un exemplu elocvent de politică neocolonialistă a cercurilor conducătoare din S.U.A., Anglia și a complicilor lor din N.A.T.O. Popoarele africane se pot convinge o dată mai mult că principalul inamic al libertății și independenței lor sînt forțele imperialiste din Occident care ar dori să readucă în jugul oprîmării tinerele state din Africa.

L. Volodin

Reportaj de la recente aplicații din Marea Barent

Rachetele țîșnesc din apă

Insemnările care urmează mi-au fost prilejuite de niște aplicații care au avut loc în Marea Barent. La bordul submarinelor de pe care urmau să-și ia zborul rachetele se aflau și cîțiva corespondenți ai Agenției de presă „Novosti”, iar printre ei și eu. N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., care a urmărit tot timpul aceste aplicații de pe bordul crucișătorului „Ușakov” a acordat o înaltă prețuire măiestriei de care au dat dovadă matrozii și ofițerii glorioasei Flote maritime nordice.

„Suveranele mării”

Valurile mușcaseră cu atîta stăruință din țărîm stîncos, încît acesta aducea acum cu zîmții unui fierăstrău sau cu o horboală de piatră ferfeniță.

Baza de submarine se afla într-un fiord. La danele de acostare se înșiruiu siluetele alun-gite, ca niște țigări de foi, ale unor submarine purtătoare de rachete. Erau de toate tonașele, tipurile și destinațiile.

Ofițerii mai în vîrstă își amintesc bine de „pitici” folosiți în timpul războiului. O navă submarină modernă de prim rang ar putea cuprinde foarte bine vreo zece asemenea „pitici”. De la chilă și pînă la turn ea are înăl-

Oamenii care conduc navele submarine trebuie să aibă callități ieșite din comun. Nu-i vorba numai de înaltul nivel al pregătirii lor tehnice și de deprinderile dobîndite în practică, lucruri de la sine înțelese, ci de altceva. În zilele noastre, durata curselor închise crește necontenit, așa încît se poate întîmpla ca echipajul să fie uneori nevoit să rămînă sub apă cîteva săptămîni. De aceea marinarii trebuie să aibă nervi tari, să fie bine antrenați, cu o voință și un curaj nemărginit.

Submarinele au, însă, o seamă de avantaje față de celelalte arme. Dacă avioanele purtătoare de rachete trebuie să-și lanseze încărcătura nimicitoare scurt timp după decolare, submarinele pot

țării lor, precum și faptului că pot realiza oricînd un efect de surprindere pentru inamic, submarinele se transformă tot mai mult din armă tactică în armă operativă strategică.

O apăsare pe buton

Mislunea consta în atingerea unei zone indicate, de unde urma să se execute un tir concentrat asupra unor obiective terestre aflate la o depărtare de mai multe sute de kilometri.

Submarinul a atins punctul stabilit și a luat poziția de luptă. Pentru o clipă, centrul de activitate de la punctul central de comandă se mută în compartimentul unde este instalat panoul comenzii de start. Pe panou se a-prind beculuțe.

Urmăresc cum mîna comandantului, mai precis un singur deget, apasă un buton cenușiu, cu inscripția „start”.

Motoarele-rachetă încep să urle, submarinul e scuturat de trepidaiții. O explozie puternică a lansat racheta la suprafață.

În asemenea clipe pe navă s-a așternut o adevărată atmosferă de luptă, fețele marinarilor au căpătat o expresie pe care n-o mai poți uita niciodată. Tinerii plini de voce bună, mari amatori de glume, care pînă mai adineaurl făceau să răsune cu risetele lor compartimentele navel, au devenit dintr-o dată încordați: chipurile lor exprimă multă hotărîre, voință, stăpînire de sine, curaj...

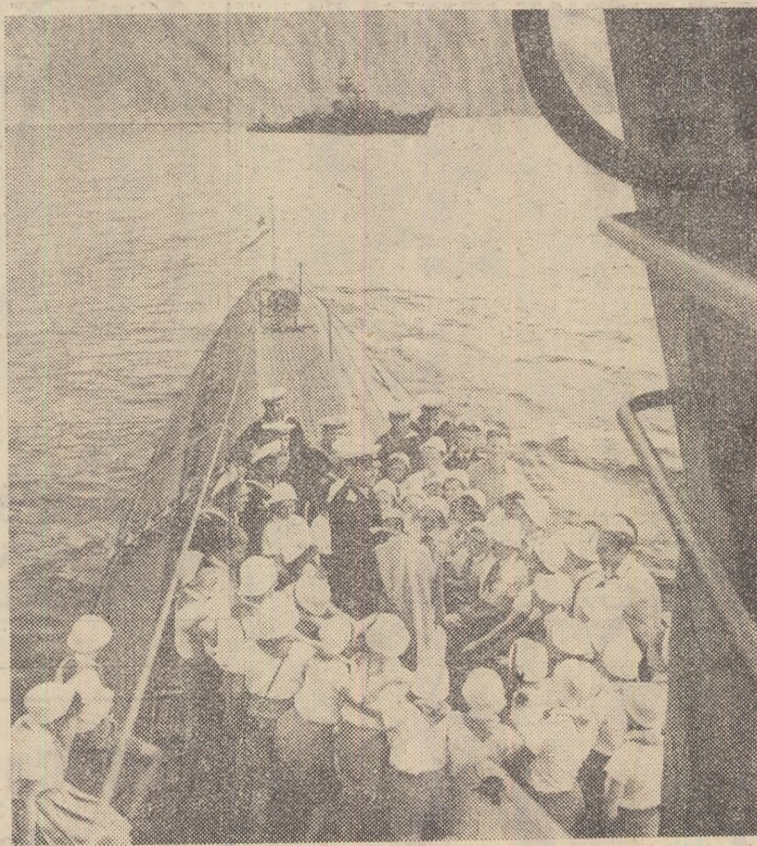
Lansarea nu-l deloc ușoară, deoarece rachetele de pe submarine trebuie să-și ia zborul aproape simultan. Acele cronometrului a-jung în dreptul orei stabilite; o rachetă grea de mai multe tone se smulge cu un șoc puternic și se avîntă în zarea cețoasă.

Nava se înclină puțin: în aceeași clipă, în tancuri năvălește apa pentru a-i restabili echilibrul. Submarinul coboară la adîncimea maximă, spre a fi cît mai ferit de acțiunile inamicului...

Submarinele sovietice pot efectua lansări atît de la suprafață cît și din imersiune. Din norul de vapori de apă și fum racheta țîșnește vijelios și, un timp, rămîne suspendată deasupra valurilor, de parcă ar vrea să se cufunde din nou. O forță de neînvinș o ridică, însă, tot mai sus, pînă dispăre cu totul din cîmpul de vedere.

Rachetele lansate în ziua aceea și-au atins toate ținta, fără excepție.

Viktor Buhanov

Pionieri în vizită la submariniști cu prilejul Zilei Flotei militare a U.R.S.S.

țimea unei case cu șapte etaje. E deci firesc ca la bordul unei astfel de nave să dai peste cele mai noi realizări ale tehnicii.

Un submarin modern poate acoperi distanțe de zeci de mii de mile și rămîne în imersiune săptămîni în șir. Nu există regiune de pe glob care să nu fie accesibilă armelor sale.

rămîne în așteptare, oricînd gata să acționeze la ordinul comandantului. În timp ce bazele terestre n-au posibilități de manevrare, fiind destul de greu de mascat, submarinele au mari posibilități de a-și asigura invulnerabilitatea, putîndu-se ascunde în adîncurile oceanului.

Datorită autonomiei și mobil-